

ПРОГРАМА
З КОРЕКЦІЙНО-РОЗВИТКОВОГО ЗАНЯТТЯ
«ПСИХОМОТОРНИЙ ТА СЕНСОРНИЙ РОЗВИТОК»
для 5-10 класів для дітей з інтелектуальними порушеннями
помірного та важкого ступенів

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України

2020

ББК 74.3

П78

*Рекомендовано Міністерством освіти і науки України
(Лист МОН від 25.08.2020 №1/9-469)*

Автори-упорядники:

Литвин І.М. – кандидат педагогічних наук, завідувач ресурсного центру підтримки інклюзивної освіти КНЗ «Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників Черкаської обласної ради»;

Хронік Т.Є. – директор Комунального закладу «Корсунь-Шевченківський багатoproфільний навчально-реабілітаційний центр «Надія» Черкаської обласної ради»;

Донець Г.С. – учитель української мови та літератури Комунального закладу «Корсунь-Шевченківський багатoproфільний навчально-реабілітаційний центр «Надія» Черкаської обласної ради».

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

У 23 статті Конвенції ООН про права дитини зазначено, що розумово чи фізично неповноцінна дитина повинна проводити повноцінне гідне життя в умовах, які забезпечили б її гідність, сприяли її упевненості в собі і полегшували б її активну участь у житті суспільства. Згідно з цим документом, для здійснення корекції порушень у фізичному та психічному розвитку учнів з особливими освітніми потребами (ООП) має проводитися відповідна корекційно-педагогічна діяльність, яка є складним психофізіологічним і соціально-педагогічним явищем, що охоплює весь освітній процес. Таким чином, корекційно-розвиткова робота вирішує специфічні завдання, зумовлені особливостями психофізичного розвитку учнів.

Програма призначена для вирішення складної проблеми сенсорного розвитку дітей з порушеннями інтелектуального розвитку помірного та важкого ступеня, і є однією із програм, що має компенсаторну направленість.

Сучасні вимоги суспільства до розвитку особистості дітей, що мають порушення у розвитку, диктують необхідність більш повно реалізувати ідею індивідуалізації навчання, що враховує ступінь тяжкості їх порушення, стан здоров'я, індивідуально-типологічні особливості. Мова йде про необхідність надання комплексної диференційованої допомоги дітям, спрямованої на подолання труднощів оволодіння знаннями, вміннями і навичками, що в кінцевому результаті сприятиме більш успішній адаптації та інтеграції їх у суспільство.

Сенсорний розвиток дитини з інтелектуальними порушеннями значно відстає за термінами формування і проходить надзвичайно нерівномірно. Сповільненість, недиференційованість, вузькість обсягу сприймання, порушення аналітико-синтетичної діяльності, мисленневих процесів ускладнюють знайомство дитини з навколишнім світом.

Методологічні та теоретичні обґрунтування програми:

Теоретичною основою програми є концептуальні положення теорії Л.С.Виготського:

- про загальні закони розвитку дитини з особливими освітніми потребами і дитини нормотипової;
- про структуру порушення і можливості його компенсації;
- застосування системного підходу до вивчення дитини з особливими освітніми потребами, обліку зон її актуального і найближчого розвитку при організації психологічної допомоги;
- про індивідуальний і диференційований підхід до дітей в процесі реалізації корекційної психолого-педагогічної програми.

Розвиваючи моторику, ми створюємо передумови для становлення багатьох психічних процесів. Наукові доробки В.М. Бехтерева, А.Р. Лурія, Н.С. Лейтеса, П.Н.Анохіна, І.М.Сеченова та практична діяльність Марії Монтесорі довели вплив маніпуляцій рук на функції вищої нервової діяльності, розвиток мови. Отже, розвиваюча робота повинна бути спрямована від руху до мислення, а не навпаки.

Сенсорне виховання дає чудову можливість розвивати спостережливість, уважне відношення до оточуючого світу. Щоб більш ефективніше пізнавати світ, необхідно вдосконалювати органи чуття.

Ефективність корекційно-розвиткового процесу у дітей з порушеннями інтелектуального розвитку залежить від принципу корекції «зверху вниз». Психокорекційна робота будується як цілісна діяльність дитини, яка органічно вписується в систему його повсякденних відносин.

Принципи, на яких будується зміст програми

1. *Принцип єдності діагностики і корекції розвитку*, який полягає в цілісності процесу надання психолого-педагогічної та медико-соціальної допомоги в розвитку дитини.

2. *Принцип діяльності*. Саме активна діяльність самої дитини є рушійною силою розвитку. На кожному етапі існує так звана провідна діяльність, яка найбільшою мірою сприяє розвитку дитини в даному періоді онтогенезу. Розвиток будь-якої людської діяльності вимагає спеціального формування.

3. *Принцип індивідуально-диференційованого підходу* - зміни змісту, форм, способів корекційно-розвиткової роботи залежно від індивідуальних особливостей дитини.

4. *Принцип ускладнення*. Кожне заняття має проходити ряд етапів: від мінімально простого до складного і від частки допомоги дорослим.

5. *Емоційна наповненість матеріалу*. Проведені ігри, заняття, вправи, пропонований матеріал повинні створювати сприятливий емоційний фон, стимулювати позитивні емоції. Корекційно-розвиткові заняття обов'язково повинні завершуватися на позитивному емоційному тлі.

Мета програми: на основі створення оптимальних умов пізнання дитиною кожного об'єкта в сукупності сенсорних властивостей, якостей, ознак дати правильне уявлення, про навколишню дійсність, сприяти оптимізації психічного розвитку дитини та більш ефективної соціалізації її в суспільство.

- Розвиток спостережливості.
- Формування емоційно-мотиваційної установки по відношенню до себе оточуючих.

- Використання продуктивних видів діяльності, які є близькими для дітей.
- Розвиток уяви та творчості.
- Розвиток уваги.
- Усвідомлена дисципліна і самостійність учня.

Завдання програми:

- розвиток, на основі активізації роботи всіх органів чуттів, сприймання явищ і об'єктів навколишньої дійсності в сукупності їх властивостей;
 - формування просторово-часових орієнтувань;
 - корекція пізнавальної активності шляхом систематичного цілеспрямованого розвитку у дітей сприймання кольору, форми, величини;
 - розвиток слухового сприймання;
 - виправлення порушень моторики;
 - корекція зорово-моторної координації;
 - збагачення словникового запасу дітей;
 - формування комунікативної діяльності, розвиток та корекція мовлення дитини.
 - формування навичок соціальної адаптації та соціалізації.
 - формування цілеспрямованості рухів і дій.

Програма розрахована на учнів 5- 10 класів.

У кожному класі виділено 2 години на тиждень (70 годин на рік).

Тривалість занять 45 хвилин. Заняття проводяться з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей учнів. Проводяться як індивідуальні, так і групові заняття (4-бучнів).

Блоки педагогічної корекції

1. Корекція емоційного розвитку дитини.
2. Корекція процесів сприймання, уваги, пам'яті, мислення.
3. Корекція інтелектуальної діяльності.
4. Психологічна корекція поведінки дитини.
5. Корекція розвитку особистості.

Очікувані результати: у результаті цілеспрямованої діяльності на заняттях з розвитку психомоторики і сенсорних процесів учні повинні навчитися:

- орієнтуватися на сенсорні еталони;
- упізнавати предмети за заданими ознаками;
- порівнювати предмети за зовнішніми ознаками;
- класифікувати предмети за формою, величиною, кольором, функціональним призначенням;

- складати серіаційні ряди предметів та їх зображень за різними ознаками;
- практично виділяти ознаки і властивості об'єктів і явищ;
- давати повний опис об'єктів і явищ;
- розрізняти протилежно спрямовані дії і явища;
- бачити тимчасові рамки своєї діяльності;
- визначати послідовність подій;
- орієнтуватися в просторі;
- цілеспрямовано виконувати дії за інструкцією;
- мимовільно узгоджувати свої рухи і дії;
- супроводжувати свою діяльність мовою.

На кінець курсу учні повинні:

- засвоїти базовий зміст освітніх програм з предметів;
- оволодіти певними знаннями, уміннями, навичками з шкільних дисциплін;
- використовувати отримані знання;
- вести діалог;
- реалізувати право вибору;
- переборювати труднощі у навчальній діяльності та спілкуванні;
- встановлювати партнерські стосунки під час роботи в групах.

Зміст програми

Програма корекційно-розвиткових занять складається з наступних розділів:

- Розділ *«Розвиток моторики»* вирішує ряд завдань, пов'язаних з розширенням рухового досвіду учнів, розвитком уміння погоджувати рухи різних частин тіла, цілеспрямовано виконувати окремі дії та серії дій за інструкцією педагога, що є основою для формування в учнів просторового орієнтування.
- Розділ *«Розвиток тактильно-рухового сприймання»*. Різні предмети мають ряд властивостей, які неможливо пізнати за допомогою тільки, наприклад, зорового або слухового аналізатора. Формування відчуттів цього виду у дітей з порушеннями інтелектуального розвитку значно ускладнено.
- Основним завданням розділу *«Сприймання форми, величини, кольору; конструювання предметів»* є поповнення та уточнення знань учнів про сенсорні еталони. З урахуванням особливостей психофізіологічного розвитку дітей з інтелектуальними порушеннями стає ясно, що даний вид роботи вимагає системного і послідовного підходу. Програма передбачає ускладнення вимог не тільки до формування власне сенсорних еталонів (форми, величини, кольору), але й до вміння групувати предмети за різними (в тому числі самотійно виділеним) кількома ознаками, складати серіаційні ряди,

порівнювати площинні та об'ємні фігури, використовувати різні прийоми вимірювання.

- Розділ *«Розвиток зорового сприймання»*. Школярі з інтелектуальною недостатністю мають ряд своєрідних особливостей зорового сприймання, які значно ускладнюють ознайомлення з навколишнім світом. До них відносяться: сповільненість, вузькість сприймання, недостатня диференційованість, зниження гостроти зору, що особливо заважає сприйняттю дрібних об'єктів або складових їх частин.

- Розділ *«Сприймання особливих властивостей предметів через розвиток дотику, нюху, баричних відчуттів, смакових якостей»* сприяє пізнанню навколишнього світу у всьому різноманітті його властивостей, якостей, смаків, запахів. Особливе значення надається розвитку дотику, так як недоліки його розвитку негативно позначаються на формуванні наочно-дієвого мислення.

- Розділ *«Розвиток слухового сприймання та слухової пам'яті»*. Значні відхилення, які спостерігаються в здійсненні мовної регуляції діяльності дитини з інтелектуальними порушеннями, мають у своїй основі недоліки слухового сприймання внаслідок їх малої диференційованості.

- Розділ *«Сприймання простору»* має принципове значення для організації навчального процесу в цілому. Ускладненість просторового орієнтування проявляється не тільки під час навчального процесу, але і в позаурочний час, коли гостро постає питання орієнтування в школі, на пришкольній території, прилеглих вулицях.

- Розділ *«Сприймання часу»* передбачає формування у дітей часових понять і уявлень: секунда, хвилина, година, доба, дні тижня, пори року.

Всі розділи програми курсу занять взаємопов'язані, по кожному сплановано ускладнення завдань. В основі запропонованої системи лежить комплексний підхід, який передбачає вирішення на одному занятті різних, але односпрямованих завдань з кількох розділів програми, що сприяють цілісному психічному розвитку дитини.

Методи і прийоми реалізації програми

Програма передбачає розвиток і виховання дітей на занятті через навчання, гру, музику, рух, образотворчу діяльність і т.д. в процесі переважно спільної діяльності, що взаємно збагачує дітей, викликає позитивні емоції і почуття, сприяє оволодінню різними способами управління власною поведінкою. Важливою задачею є вироблення позитивної мотивації до навчання.

У процесі навчання дітей з інтелектуальними порушеннями доцільно використовувати такі методи і прийоми:

- спільні дії дитини і дорослого, дії по наслідуванню;
- дії дітей за зразком;
- дії з контурними зображеннями, використання прийомів накладення і обведення шаблонів, трафаретів для створення цілісного образу зображуваного предмета;
- співвіднесення предметів з відповідними їм зображеннями з подальшим їх називанням або вказівкою на них за допомогою жесту.

Обладнання

- іграшки та посібники для розвитку сенсомоторних функцій;
- іграшки та посібники для розвитку дрібної моторики, спортивний інвентар для розвитку великої моторики;
- ілюстративний та дидактичний матеріал для розвитку мисленнєвих процесів;
- обладнання для занять музикою, образотворчою діяльністю.

Структура програми включає три взаємопов'язані складові навчального процесу:

- зміст навчального матеріалу;
- ймовірні очікувані результати розвитку учнів;
- спрямованість корекційно-розвивальної роботи.

(70 год. на рік, 2 год. на тиждень)

№ з/п	Зміст навчального матеріалу	К-ть годин	Очікувані результати розвитку учнів	Спрямованість корекційно-розвиткової роботи
1	Обстеження дітей; комплектація підгруп для корекційних занять	1		
2	Розвиток моторики	15		
	Розвиток великої моторики. <i>Ходьба:</i> в шерензі по прямій лінії (маленькими кроками); по обмеженому простору та оминаючи перешкоди, по похилій площині з опорою. <i>Стрибки:</i> на місці, та з переміщенням, у довжину з місця поштовхом обох ніг, через перешкоду, <i>Метання:</i> котіння великого м'яча, метання великого м'яча по підлозі (стіні) та його ловіння двома руками; великого м'яча у вертикальну ціль, в корзину; <i>Повзання:</i> на колінах по лаві, тримаючись руками за краї.	2	<i>Учень/учениця:</i> <i>виконує</i> різні види ходи по підлозі оминаючи перешкоди, по похилій площині (за допомогою учителя). <i>виконує</i> стрибки у довжину з місця поштовхом обох ніг та через перешкоду (лінію, мотузку) <i>виконує</i> котіння та ловлю великого та малого м'яча, <i>виконує</i> метання та ловлю великого та малого м'яча, підкидання м'яча вгору (за допомогою чи за показом учителя). <i>вміє</i> ходити: по похилій площині (з опорою). <i>вміє</i> повзати на колінах(наслідуючи	Розвиток активності та стійкості довільної уваги. Розвиток пізнавальної активності. Розвиток просторової уяви. Розвиток кінетичних та кінестетичних відчуттів. Тренування вестибулярного апарату. Розвиток координації рухів. Розвиток узгодженості рухових дій, здатності до одночасних рухів. Розвиток здатності зберігати рівновагу в статичних

			вчителя чи самостійно)	положеннях і в русі. Формування навички правильної постави. Розвиток предметних дій по наслідуванню при спонуканні та організації їх з боку вчителя.
	Тренування навички розслаблення і напруження. Розвиток стійкості. Розвиток слухової і тактильної координації. Симетричні рухи руками у визначеній послідовності. Дзеркальне повторення нескладних рухів за вчителем.	3	<i>Учень/учениця:</i> <i>виконує</i> стійку на правій (лівій) нозі з відведенням зігнутого стегна другої ноги вперед (*за допомогою чи наслідуючи учителя). <i>виконує</i> дії за показом. <i>здійснює</i> симетричні рухи руками у визначеній послідовності (за допомогою чи за показом вчителя). <i>виконує</i> дзеркальне повторення нескладних рухів за вчителем (за допомогою чи при підказці вчителя). <i>дотримується</i> послідовності виконання вправ (при підказці чи за нагадуванням учителя). <i>вміє</i> узгоджувати дихання з виконанням вправи (при підказці чи за нагадуванням учителя).	Розвиток пізнавальних інтересів. Розвиток просторового орієнтування. Розвиток тактильного відчуття. Розвиток предметних дій по наслідуванню при спонуканні та організації їх з боку вчителя. Розвиток координації рухів. Розвиток цілеспрямованості рухів рук, здатності до взаємодії обома руками. Розвиток здатності до одночасних рухів. Розвиток просторово-часової орієнтації, точності відтворення просторових, часових і силових параметрів рухів. Виховання навичок спілкування та роботи в групі (колективі).

	Ритмопластичні вправи	2		
	Танцювальний крок з притопом. Імітація рухів тварин (дерево під вітром, птах)		<p><i>Учень/учениця:</i> <i>виконує</i> танцювальний крок з притопом, (наслідуючи чи за показом учителя). <i>змінює</i> ритм і темп рухів відповідно музично-ритмічному супроводу (наслідуючи учителя). <i>імітує</i> рух тварин з показом ілюстрації (наслідуючи учителя).</p>	<p>Розвиток цілеспрямованої уваги. Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище та власне тіло. Розвиток мисленнєвих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток здатності до сприймання та довільної імітації образу знайомого предмета (тварини), його аналізу та співставлення. Розвиток образної пам'яті. Розвиток координації рухів: Розвиток узгодженості рухових дій. Розвиток здатності зберігати рівновагу в статичних положеннях і в русі. Закріплення навички правильної постави. Естетичний розвиток. Корекція психоемоційного стану. Розвиток адекватних емоційних</p>

				<p>реакцій.</p> <p>Розвиток вміння співвідносити слово з реальним предметом, дією, істотою.</p> <p>Розвиток вербальних і невербальних засобів спілкування.</p> <p>Виховання колективізму, доброзичливості.</p>
	Кистьова та пальчикова гімнастика	2		
	<p>Відведення та приведення пальців на двох руках одночасно та по чергово (із зоровим контролем).</p> <p>Виверти долонями з переплетеними пальцями(з допомогою вчителя)</p> <p>Вправа «Кулак- ребро- долоня»</p>		<p><i>Учень/учениця:</i></p> <p><i>виконує</i> відведення та приведення пальців на двох руках одночасно (з зоровим контролем) (за допомогою вчителя).</p> <p><i>виконує</i> виверти долонями з переплетеними пальцями (за допомогою вчителя)..</p> <p><i>виконує</i> вправу «кулак ребро долоня» в повільному темпі(за допомогою вчителя).</p>	<p>Розвиток мисленнєвих операцій на основі послідовного виконання рухових дій.</p> <p>Розвиток координації рухових дій:</p> <p>Розвиток кінестетичного контролю при засвоєнні рухових навичок.</p> <p>Розвиток дрібної моторики рук.</p> <p>Формування позитивного психоемоційного стану.</p> <p>Виховання наполегливості, здатності до вольового зусилля, дисциплінованості</p>

Робота в техніці «рваної аплікації».	3	<p><i>Учень/учениця:</i> <i>уміє</i> працювати в техніці «рваної аплікації». <i>уміє</i> заповнювати простір, передаючи образ або сюжет. <i>намагається</i> координувати рухи рук і очей. <i>намагається</i> доводити розпочату справу до кінця. <i>*виконує</i> завдання за допомогою дорослого.</p>	<p>Розвиток узгодженості рухових дій. Розвиток кінестетичного контролю при засвоєнні рухових навичок Розвиток пізнавальних інтересів. Розвиток мисленневих операцій на основі послідовного виконання рухових дій. Розвиток уміння орієнтуватись в просторі на основі зорової та кінестетичної чутливості. Естетичний розвиток. Виховання наполегливості, здатності до вольового зусилля, дисциплінованості.</p>
Згинання паперу. Вирізання ножицями по прямих лініях. Розмітка паперу за шаблоном. Аплікація з паперу.	3	<p><i>Учень/учениця:</i> <i>має уявлення</i> про властивості картону та паперу (твердий, м'який), засоби праці (лінійка, олівець, ножиці) (вибирає їх за показом та з допомогою учителя). <i>ріже</i> ножицями папір самостійно, чи з допомогою вчителя. <i>*намагається</i> різати ножицями по</p>	<p>Розвиток узгодженості рухових дій. Розвиток кінестетичного контролю при засвоєнні рухових навичок Розвиток пізнавальних інтересів. Розвиток мисленневих операцій на основі послідовного виконання рухових дій.</p>

			<p>лінії розмітки. <i>намагається</i> розмічати папір за шаблоном з допомогою вчителя. <i>*виготовляє</i> вироби із паперу за наочною опорою та з допомогою вчителя.</p>	<p>Розвиток уміння орієнтуватись в просторі на основі зорової та кінестетичної чутливості. Естетичний розвиток. Збагачення та конкретизація запасу жестових знаків і піктограм. Виховання наполегливості, здатності до вольового зусилля, дисциплінованості.</p>
3	Тактильно-рухове сприймання	7		
	<p>Сенсорні вправи, які допомагають розвитку тактильного відчуття: «Застібки», «Гудзики», «Шнурівки»,</p> <p>Дидактична гра «Чарівний мішечок» Визначення на дотик величини предмета (великий - маленький).</p> <p>«Виготовлення прикраси з намистин».</p>	2	<p><i>Учень/учениця:</i> <i>уміє</i> на дотик впізнати предмет і назвати його ознаки (вибрати піктограму): великий – маленький. <i>уміє</i> підбирати предмети по аналогії, словесній інструкції (самостійно або * за допомогою дорослого). <i>уміє</i> самостійно виконувати певні завдання, пояснювати чи показувати жестами послідовність виконання. <i>уміє</i> самостійно шнурувати в правильному напрямку <i>уміє</i> координувати дії рук і очей. <i>самостійно може</i> нанизувати</p>	<p>Розвиток цілеспрямованої уваги. Розвиток мисленневих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток зорового сприйняття та тактильно-вібраційної чутливості.</p> <p>Розвиток усвідомленого розуміння змісту зверненого мовлення.</p> <p>Розвиток вербальних і невербальних засобів спілкування.</p> <p>Виховання колективізму,</p>

			намистини, виготовити прикрасу з них.	добррозичливості
	<p>Сенсорні вправи для вдосконалення навичок письма: «Пінцет», «Вишивання на картоні шнурками»</p> <p>Графічні вправи на не розліняному папері (накреслення ліній, з'єднання лініями малюнків)</p> <p>та папері у велику клітинку (за зразком і пунктирними лініями; за зразком за опорними точками)</p>	2	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <p><i>уміє</i> викладати за допомогою пінцета кульки заданого кольору за зразком чи з допомогою дорослого.</p> <p><i>уміє</i> вишивати на картоні окремі предмети.</p> <p><i>*намагається</i> виконати елементарні стібки на картоні по проколу.</p> <p><i>креслить</i> лінії з'єднуючи лініями малюнки самостійно, за зразком чи з допомогою дорослого.</p> <p><i>креслить</i> лінії на папері у велику клітинку (за зразком і пунктирними лініями; за зразком за опорними точками) за зразком чи з допомогою дорослого.</p>	<p>Розвиток цілеспрямованої уваги.</p> <p>Розвиток кінестетичного контролю при засвоєнні рухових навичок.</p> <p>Розвиток пізнавальних інтересів.</p> <p>Розвиток мисленневих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток зорового сприйняття та тактильно-вібраційної чутливості.</p> <p>Розвиток усвідомленого розуміння змісту зверненого мовлення.</p> <p>Виховання наполегливості, здатності до вольового зусилля, дисциплінованості</p>
	<p>Робота з пластиліном, тістом, глиною (розкочування прямими і круговими рухами, розминання, розривання на маленькі шматки).</p> <p>Виготовлення аплікацій або</p>	2	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <p><i>має</i> уявлення про використання пластичних матеріалів.</p> <p><i>має</i> уявлення про просторове розташування деталей (зліва, справа)</p>	<p>Розвиток кінестетичного контролю при засвоєнні рухових навичок</p> <p>Розвиток пізнавальних інтересів.</p> <p>Розвиток мисленневих операцій</p>

	об'ємних фігур з пластиліну		<p>з допомогою вчителя. <i>виконує</i> трудові операції вдавлювання, розплющування пластиліну пальцями. <i>*виготовляє</i> стилізовані фігурки з глини (пластиліну, тіста) разом з учителем.</p>	<p>на основі послідовного виконання рухових дій. Розвиток уміння орієнтуватись в просторі на основі зорової та кінестетичної чутливості. Естетичний розвиток. Збагачення та конкретизація запасу жестових знаків і піктограм. Виховання наполегливості, здатності до вольового зусилля, дисциплінованості.</p>
	Ігри з великими мозаїкою, пазлами, конструктором	1	<p><i>Учень/учениця:</i> <i>організовує</i> робоче місце для роботи з конструктором та для проведення дидактичних ігор. <i>відбирає</i> для виробу потрібні деталі з допомогою. <i>*складає</i> виріб разом з учителем. <i>*розуміє</i> правила проведення дидактичних ігор і дотримується їх.</p>	<p>Розвиток координації рухових дій. Розвиток кінестетичного контролю при засвоєнні рухових навичок. Розвиток пізнавальних інтересів та цілеспрямованої уваги. Розвиток мисленнєвих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Формування позитивного психоемоційного стану. Розвиток вміння співвідносити</p>

				слово з реальним предметом. Виховання здатності до співпраці в групі
4	Сприймання форми, величини, кольору; конструювання предметів	20		
	Формування сенсорних еталонів площинних геометричних фігур (коло, квадрат, трикутник). Виділення форми предмета.	3	<i>Учень/учениця:</i> <i>візуально розрізняє</i> площинні геометричні фігури (коло, квадрат, трикутник). <i>співставляє</i> малюнок предмету з формою самостійно чи з допомогою вчителя. <i>використовує</i> засвоєний словник в межах знайомого мовленнєвого матеріалу за допомогою альтернативних комунікацій. <i>класифікує</i> предмети за формою з допомогою вчителя.	Розвиток пізнавальних інтересів. Розвиток цілеспрямованої уваги. Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище. Розвиток мисленнєвих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток уміння орієнтуватись в просторі на основі зорової та кінестетичної чутливості. Розвиток вміння співвідносити слово з реальним предметом. Збагачення та конкретизація запасу жестових знаків і піктограм.
	Конструювання з опорою на зразок (круглі, трикутні, квадратні).	3	<i>Учень/учениця:</i> <i>уміє</i> з опорою на зразок та з допомогою конструювати (будинок,	Розвиток пізнавальних інтересів. Розвиток цілеспрямованої уваги. Розвиток елементарних уявлень

	<p>Класифікація за формою. Ігротренінг "Будуємо новий дім".</p>		<p>меблі) з картону, паперу, конструктора. <i>співставляє</i> малюнок предмету з формою самостійно чи з допомогою вчителя. <i>уміє</i> із частин складати ціле, ділити ціле на частини. *Учні по можливості повинні <i>мати уявлення</i> про: геометричні фігури: круг, квадрат, трикутник. <i>розрізняє, обирає та по можливості називає</i> геометричні фігури за допомогою вчителя;</p>	<p>про навколишнє середовище. Розвиток мисленнєвих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток кінестетичного контролю при засвоєнні рухових навичок. Розвиток вміння співвідносити слово з реальним предметом. Збагачення та конкретизація запасу жестових знаків і піктограм. Виховання здатності до співпраці в групі (в парі), навичок культури спілкування.</p>
	<p>Групування предметів та їх зображень за формою (*по показу чи з допомогою): круглі, квадратні, трикутні). Введення в словник дітей назви фігур. Дидактична гра «До кожної фігури підбери предмети, схожі за формою». Гра «Геометричний сортер».</p>	3	<p><i>Учень/учениця:</i> <i>групує</i> предмети за формою. <i>називає або підбирає</i> глобальні таблички з назвами фігур. <i>намагається</i> самостійно за інструкцією чи з допомогою педагога підбирати до кожної фігури предмети, схожі за формою. <i>уміє</i> сортувати фігури самостійно, за інструкцією чи з допомогою педагога.</p>	<p>Розвиток пізнавальних інтересів. Розвиток цілеспрямованої уваги. Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище. Розвиток мисленнєвих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток уміння орієнтуватись в просторі на основі зорової та кінестетичної чутливості.</p>

				Розвиток вміння співвідносити слово з реальним предметом. Збагачення та конкретизація запасу жестових знаків і піктограм.
Ознайомлення з об'ємними фігурами (куб, куля) Об'єднання фігур в групи по формі (шари, куби, кола, квадрати). Дидактична гра «До кожної фігури підбери предмети, схожі за формою» Співвіднесення площинних та об'ємних фігур Дидактичні ігри «Де, чий будиночок?»	3	<i>Учень/учениця:</i> <i>має уявлення</i> про пласкі та об'ємні предмети. <i>намагається</i> порівнювати площинні та об'ємні фігури. <i>об'єднує</i> фігури по формі, кольору, розміру в групи з допомогою дорослого. <i>підбирає</i> предмети, схожі за формою до кожної фігури з допомогою дорослого. *Виконує завдання за допомогою дорослого.	Розвиток пізнавальних інтересів. Розвиток цілеспрямованої уваги. Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище. Розвиток мисленнєвих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток кінестетичного контролю при засвоєнні рухових навичок. Розвиток вміння співвідносити слово з реальним предметом. Збагачення та конкретизація запасу жестових знаків і піктограм. Виховання здатності до співпраці в групі (в парі), навичок культури спілкування.	
Формування поняття короткий-довгий	3	<i>Учень/учениця:</i> <i>уміє</i> порівнювати величини предметів	Розвиток мисленнєвих операцій (аналіз, синтез, класифікація,	

	<p>Робота з матеріалом. Вправи «Побудуй комбінації з матеріалів різних розмірів». Створення аплікацій.</p>		<p>за параметрами: довжиною. <i>уміє</i> *шляхом накладення і на «око» порівнювати предмети параметром, визначати, який з них довгий-короткий. *Виконує завдання самостійно чи за допомогою дорослого.</p>	<p>порівняння тощо). Розвиток кінестетичного контролю при засвоєнні рухових навичок. Розвиток уміння орієнтуватись в просторі на основі зорової та кінестетичної чутливості. Розвиток вміння співвідносити слово з реальним предметом.</p>
	<p>Кольори. Знайомимося з основними кольорами(синій, червоний , жовтий). "Подорож в країну кольору". Розрізнення та використання кольорів. Дидактична гра «Підбери колір». Малювання руками.</p>	3	<p><i>Учень/учениця:</i> <i>вибирає</i> за назвою вивчені кольори. <i>здійснює групування</i> предметів за кольором, розміром. <i>підбирає</i> глобальні таблички зі словами-назвами вивчених кольорів. *<i>може показати</i> знайомі кольори, вибрати предмет певного кольору. *<i>за зразком підбирає</i> предмети одного кольору. <i>робить малюнки</i> з допомогою долоні.</p>	<p>Розвиток пізнавальних інтересів. Розвиток цілеспрямованої уваги. Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище. Розвиток мисленневих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток уміння орієнтуватись в просторі на основі зорової чутливості. Розвиток вміння співвідносити слово з реальним предметом. Збагачення та конкретизація запасу жестових знаків і піктограм.</p>
	<p>Конструювання об'ємних</p>	2	<p><i>Учень/учениця:</i></p>	<p>Розвиток координації рухових</p>

	предметів із складових частин. Машинка.		<p><i>Має уявлення</i> про об'ємні предмети (парні деталі), їх застосування та технологію виготовлення об'ємних предметів.</p> <p><i>*Розмічає папір і картон з допомогою вчителя.</i></p> <p><i>*Виготовляє вироби з допомогою вчителя.</i></p>	<p>дій:</p> <p>Розвиток мисленнєвих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо).</p> <p>Розвиток уміння орієнтуватись в просторі на основі зорової та кінестетичної чутливості.</p> <p>Розвиток вміння співвідносити слово з реальним предметом.</p> <p>Виховання наполегливості, здатності до вольового зусилля, дисциплінованості.</p>
5	Розвиток зорового сприймання і зорової пам'яті	5		
	Формування навичок зорового аналізу і синтезу. Ігри «Знайди пару», «Тінь».	2	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <p><i>вміє</i> групувати предмети за спільними ознаками.</p> <p><i>вміє</i> знаходити тінь предмета.</p> <p><i>*Виконує завдання самостійно або з допомогою дорослого.</i></p>	<p>Розвиток цілеспрямованої уваги.</p> <p>Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище.</p> <p>Розвиток мисленнєвих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток усвідомленого розуміння змісту зверненого мовлення. Розвиток вербальних і невербальних засобів спілкування.</p>

	<p>Знаходження відмінних і спільних ознак предметів. «Порівняй предмети».</p> <p>Знаходження «зайвої» іграшки, картинки.</p>	3	<p><i>Учень/учениця:</i> знаходить відмінні і спільні ознаки групи предметів (самостійно або *за допомогою вчителя).</p> <p>уміє порівнювати предмети за кольором, формою, величиною.</p> <p>*Виконує завдання за допомогою дорослого.</p>	<p>Розвиток цілеспрямованої уваги.</p> <p>Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище.</p> <p>Розвиток мисленневих операцій</p> <p>Корекція зовнішнього прояву емоцій.</p> <p>Розвиток вербальних і невербальних засобів спілкування.</p> <p>Виховання здатності до співпраці в групі (в парі), навичок культури спілкування.</p>
6	Сприймання особливих властивостей предметів	7		
	<p>Розвиток дотику (температурні відчуття: холодний – гарячий), позначення словом своїх відчуттів.</p>	2	<p><i>Учень/учениця:</i> уміє розрізняти температури: холодний-гарячий.</p> <p>Називає предмети та їх температурну характеристику (холодний-гарячий-) з допомогою педагога.</p> <p>*За допомогою дорослого визначає холодний чи гарячий предмет, показує відчуття мімікою, жестами.</p>	<p>Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище</p> <p>Розвиток пізнавальних інтересів.</p> <p>Розвиток мисленневих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток тактильно-вібраційної чутливості. Розвиток вміння співвідносити слово з реальним предметом</p> <p>Розвиток вербальних</p>

				і невербальних засобів спілкування.
	Розвиток смаку. Закріплення поняття : солодкий, кислий.	3	<p><i>Учень/учениця:</i> <i>Диференціює</i> за смаком: солодке, солоне, кисле. <i>вміє групувати</i> продукти за смаком і знає назву: солодкий, кислий (за допомогою глобальних табличок) <i>*уміє невербально класифікувати</i> овочі та фрукти за смаком; <i>підбирає</i> певні предмети за інструкцією вчителя.</p>	Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище Розвиток пізнавальних інтересів. Розвиток мисленневих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток зорового сприйняття та смакової чутливості. Розвиток вміння співвідносити слово з реальним предметом Розвиток вербальних і невербальних засобів спілкування.
	Ознайомлення дітей з характерними запахами предметів та об'єктів живої й неживої природи (приємний - неприємний запах, відсутність запаху). Дидактична гра «Визначити за запахом».	2	<p><i>Учень/учениця:</i> <i>вміє визначати наявність</i> або відсутність запаху предметів та об'єктів живої й неживої природи. <i>вміє вибирати</i> предмет за запахом за допомогою або за словесною інструкцією. <i>реагує</i> на запах. <i>*За допомогою</i> дорослого визначає предмети за запахом, показує відчуття мімікою, жестами.</p>	Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище Розвиток пізнавальних інтересів Розвиток мисленневих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток зорового сприйняття та нюхових рецепторів. Розвиток вміння співвідносити слово з реальним предметом. Розвиток вербальних і

				невербальних засобів спілкування.
7	Розвиток слухового сприймання і слухової пам'яті	5		
	Розвиток слухового сприймання. Диференціація «голосний – тихий». Матеріал «Шумові коробочки», музичні інструменти (барабан, сопілка, маракаси)	2	<p><i>Учень/учениця:</i> <i>розрізняє</i> голосне та тихе звучання. <i>визначає</i> словом (глобальною табличкою) силу звучання. <i>має</i> уявлення про музичні інструменти. <i>сприймає</i> на слух, розпізнає музичні інструменти(3-4шт.) <i>знаходить</i> схожі за звуком «Шумові коробочки» *Виконує завдання на визначення сили звуку по аналогії за допомогою шумових коробочок.</p>	<p>Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище Розвиток пізнавальних інтересів. Розвиток мисленневих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток слухового сприймання. Розвиток вміння співвідносити слово з реальним предметом Розвиток вербальних і невербальних засобів спілкування.</p>
	Робота з комп'ютером . Розпізнавання голосів свійських тварин(3-4) Дидактична гра «Знайди малюнок за голосом».	3	<p><i>Учень/учениця:</i> <i>розпізнає</i> голоси тварин. Самостійно чи з допомогою дорослого <i>підбирає</i> ілюстрацію тварини.</p>	<p>Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище Розвиток пізнавальних інтересів. Розвиток мисленневих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток слухового сприймання.</p>

				Розвиток вміння співвідносити слово з реальним предметом Розвиток вербальних і невербальних засобів спілкування.
8	Сприймання простору	5		
	Будова тіла людини: частини тіла (голова, очі, ніс, вуха, рот, руки, ноги); Знаходження, показ і по можливості називання основних частин тіла та обличчя на ляльці, м'якій іграшці (різного розміру). Ознайомлення з правою , лівою рукою.	2	<i>Учень/учениця:</i> <i>називає чи показує частини обличчя:</i> голова, очі, вуха, рот, ніс; руки, ноги); <i>показує їх на собі, ляльці, м'якій іграшці.</i> <i>показує праву/ліву половини тіла самостійно чи з допомогою</i> <i>*намагається показати частини тіла та обличчя.</i> <i>*орієнтується на власному тілі, показує частини обличчя на собі, ляльці.</i>	Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище та власне тіло. Розвиток пізнавальних інтересів. Розвиток мисленнєвих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток вміння орієнтуватись в просторі на основі зорової та кінестетичної чутливості. Розвиток вербальних і невербальних засобів спілкування.
	Орієнтування в приміщенні (класна кімната). Визначення розташування предметів у приміщенні. Формування зорового, кінестетичного та тактильно-	2	<i>Учень/учениця:</i> <i>намагається за допомогою вчителя орієнтуватися у приміщенні;</i> <i>рухати предмети у заданому напрямку (вперед – назад, перед собою – за спину).</i>	Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище та власне тіло. Розвиток пізнавальних інтересів. Розвиток вміння орієнтуватись в просторі на основі зорової та

	вібраційного контролю при виконанні рухової дії.			кінестетичної чутливості. Розвиток просторово-часової орієнтації, точності відтворення просторових, часових параметрів рухів.
	Виконання різних ігрових вправ на переміщення в просторі, на зміну положень частин тіла.	1	<i>Учень/учениця:</i> <i>за словесною інструкцією переміщується</i> в просторі, знаходить певні предмети, об'єкти з допомогою. <i>уміє визначати</i> положення предметів відносно один до одного. <i>*виконує</i> завдання на переміщення в просторі за інструкцією і за допомогою вчителя.	Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище та власне тіло. Розвиток пізнавальних інтересів. Розвиток мисленнєвих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток просторово-часової орієнтації, точності відтворення просторових, часових параметрів рухів. Збагачення та конкретизація запасу жестових знаків і піктограм.
9	Сприймання часу	4		
	Сезонні зміни в природі в різні пори року: Осінь: похолодання, пожовкле листя, листопад, відліт птахів. Зима: сніг, лід, мороз. Весна: потепління, бурульки,	2	<i>Учень/учениця:</i> <i>підбирає</i> малюнки відповідно пори року самостійно чи з допомогою. <i>*має уявлення</i> про характерні ознаки кожної пори року.	Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище Розвиток пізнавальних інтересів. Розвиток мисленнєвих операцій (аналіз, синтез, класифікація,

	танення снігу, приліт пташок, розпукування бруньок, Літо: спека, гроза.		<i>*впізнає</i> та показує на малюнках ознаки, які характеризують кожну пору року.	порівняння тощо). Розвиток вміння співвідносити слово з реальним предметом Збагачення та конкретизація запасу жестових знаків і піктограм.
	Поняття часу: ранок, день, вечір, ніч. Вправи «Розстав по порядку».	2	<i>Учень/учениця:</i> <i>показує</i> , які події відбуваються в природі в різні частини доби. <i>*імітує</i> рухи тварин, людей в різні частини доби.	Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище Розвиток пізнавальних інтересів Розвиток образної пам'яті. Розвиток здатності до сприймання та довільної імітації образу знайомого предмета. Розвиток мисленнєвих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток вміння співвідносити слово з реальним предметом. Збагачення та конкретизація запасу жестових знаків і піктограм.

На кінець року

Учень/учениця:

може: ходити: по підлозі, похилій площині (з опорою); виконувати стрибки; метання, здійснювати симетричні рухи руками, працювати в техніці «рваної аплікації», впізнати предмет за величиною, креслити лінії на папері, грати з великими мозаїкою, пазлами; працювати з шнурівками; співставляти, групувати за довжиною; групувати предмети за кольором, розміром (3-4шт.); знаходити тінь предмета; розрізняти голосне та тихе звучання; вибирати музичний інструмент, що звучить(2-3);вказувати жестом, які події відбуваються в природі в різні частини доби(ніч, день).

намагається: виконувати вправи китьової гімнастики, танцювальний крок, мати уявлення про геометричні фігури, згинання папір, різати ножицями, викладати за допомогою пінцета кульки, визначати право,ліво; виконувати трудові операції з пластилином (тістом, глиною);орієнтуватися в просторі; розрізняти на площинні геометричні фігури; співставляти, групувати геометричні фігури і тіла, класифікувати за формою, показувати знайомі кольори; розмічати папір; розрізняти температури: холодний-гарячий; диференціювати за смаком: солодке, солоне, кисле; вибирати предмет за запахом; називати чи показувати частини обличчя; підбирати малюнки відповідно пори року, часи доби.

(70 год. на рік, 2 год. на тиждень)

№ з/п	Зміст навчального матеріалу	К-ть годин	Очікувані результати розвитку учнів	Спрямованість корекційно-розвиткової роботи
1	Обстеження дітей; комплектація підгруп для корекційних занять	1		
2	Розвиток моторики	14		
	Розвиток великої моторики. <i>Ходьба</i> по прямій, навколо обруча (по колу), зі зміною напрямку, по обмеженому простору з переступанням через предмет та наступанням на предмети, по похилій площині з опорою <i>Стрибки:</i> на місці та з переміщенням (вперед, назад, вправо, вліво), у довжину з місця через перешкоду, <i>Метання:</i> малого та великого м'яча по підлозі (стіні) в вертикальну ціль, в корзину; та його ловіння двома руками; <i>Повзання:</i> по-пластунськи.	3	<i>Учень/учениця:</i> <i>називає (показує)</i> частини тіла, задіяні при виконанні вправи (з допомогою вчителя, використовуючи жести, піктограми) <i>називає</i> основні дії (з допомогою вчителя, використовуючи жести, піктограми). <i>виконує</i> різні види ходи за командою вчителя(за допомогою чи за показом учителя). <i>виконує</i> стрибки у довжину з місця поштовхом обох ніг на точність та через перешкоду (лінію, мотузку) <i>виконує</i> метання та ловіння великого(малого) м'яча в різних в.п.	Розвиток активності та стійкості довільної уваги. Розвиток просторової уяви. Розвиток кінетичних та кінестетичних відчуттів. Тренування вестибулярного апарату. Розвиток координації рухів. Розвиток узгодженості рухових дій, здатності до одночасних рухів. Розвиток здатності зберігати рівновагу в статичних положеннях і в русі. Формування навички правильної

			<p>(за допомогою чи за показом учителя).</p> <p><i>вміє ходити:</i> по похилій площині без опори (за допомогою чи наслідуючи вчителя).</p> <p><i>вміє стрибати</i> на місці та з переміщенням (наслідуючи дорослого чи за вказівкою)</p> <p><i>виконує метання</i> м'яча в корзину (самостійно чи за допомогою вчителя).</p> <p><i>вміє повзати</i> по-пластунськи (наслідуючи вчителя чи самостійно)</p>	<p>постави.</p> <p>Розвиток предметних дій по наслідуванню при спонуканні та організації їх з боку вчителя.</p> <p>Виховання здатності до співпраці в групі (в парі).</p>
Тренування навички розслаблення і напруження. Розвиток стійкості. Розвиток слухової і тактильної координації. (струшування Симетричні та асиметричні рухи руками у визначеній послідовності. Махи ногами Дзеркальне повторення нескладних рухів за вчителем.	3	<p><i>Учень/учениця:</i> <i>показує</i> основні частини тіла, задіяні при виконанні вправи (при підказці вчителя); <i>виконує махи</i> ногами (вперед, назад, вбік) (*за допомогою чи наслідуючи учителя). <i>виконує</i> різноманітні дії за інструкцією педагога чи *за показом. <i>здійснює симетричні та асиметричні рухи</i> руками у визначеній послідовності (за допомогою чи за</p>	<p>Розвиток пізнавальних інтересів.</p> <p>Розвиток просторового орієнтування.</p> <p>Розвиток предметних дій по наслідуванню при спонуканні та організації їх з боку вчителя.</p> <p>Розвиток координації рухів.</p> <p>Розвиток цілеспрямованості рухів рук, здатності до взаємодії обома руками.</p> <p>Розвиток здатності до одночасних рухів.</p>	

			показом вчителя). <i>виконує дзеркальне повторення нескладних рухів за вчителем (за допомогою чи при підказці вчителя). намагається узгоджувати дихання з виконанням вправи (при підказці чи за нагадуванням учителя).</i>	Розвиток просторово-часової орієнтації, точності відтворення просторових, часових і силових параметрів рухів. Виховання навичок спілкування та роботи в групі (колективі).
	Ритмопластичні вправи	2		
	Танцювальний крок навшпиньки. Крок польки. Імітація рухів тварин зі зміною характеру руху(зайчик, птах, лисиця) Імітація рухів лісоруба, косаря.		<i>Учень/учениця: виконує танцювальний крок навшпиньки та крок польки, (наслідуючи чи за показом учителя). змінює ритм і темп рухів відповідно музично-ритмічному супроводу (наслідуючи учителя). сприймає кіно- та відеозаписи. імітує рух тварин з показом ілюстрації(при підказці чи за нагадуванням учителя), (наслідуючи учителя). імітує рухи лісоруба , косаря, сіяча сприймаючи таблички, фотографії(наслідуючи учителя). імітує рух тварин з показом ілюстрації (наслідуючи учителя).</i>	Розвиток цілеспрямованої уваги. Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище та власне тіло. Розвиток мисленнєвих операцій. Розвиток здатності до сприймання та довільної імітації образу знайомого предмета (тварини), його аналізу та співставлення. Розвиток образної пам'яті. Розвиток координації рухів: Розвиток узгодженості рухових дій. Розвиток здатності зберігати рівновагу в статичних положеннях і в русі.

				Закріплення навички правильної постави. Естетичний розвиток. Корекція психоемоційного стану. Розвиток вміння співвідносити слово з реальним предметом, дією, істотою. Розвиток вербальних і невербальних засобів спілкування.
	Кистьова та пальчикова гімнастика	3		
	<p>Вправа «Кулак- ребро- долоня» в повільному темпі.</p> <p>Відведення та приведення пальців один до одного на двох руках одночасно</p> <p>Вправа «Кільця»(почергове торкання великого пальця іншими пальцями однієї руки).</p> <p>Вправа «Велосипед» (виконується в парі)</p> <p>Вправи для самомасажу рук.</p> <p>Пальчикова гімнастика з мовним супроводом.</p>		<p><i>Учень/учениця:</i></p> <p><i>виконує</i> почергове постукування пальцями обох рук,</p> <p><i>виконує</i> відведення та приведення пальців на двох руках одночасно з допомогою.</p> <p><i>виконує</i> вправу «кулак- ребро-долоня» в повільному темпі.</p> <p><i>вміє</i> узгоджувати свої дії з діями іншого учня (за допомогою вчителя);</p> <p><i>виконує масаж</i> рук з допомогою чи за наслідуванням.</p> <p><i>виконує</i> 1-2вправи пальчикової гімнастики з мовним супроводом.</p>	<p>Розвиток мисленневих операцій на основі послідовного виконання рухових дій.</p> <p>Розвиток координації рухових дій:</p> <p>Розвиток кінестетичного контролю при засвоєнні рухових навичок.</p> <p>Розвиток дрібної моторики рук.</p> <p>Формування позитивного психоемоційного стану.</p> <p>Виховання наполегливості, здатності до вольового зусилля, дисциплінованості.</p>

			<p><i>намагається узгоджувати дихання з виконанням вправ (за нагадуванням учителя).</i></p>	
	<p>«Чарівні візерунки»</p> <p>Згинання паперу. Вирізання ножицями по лініях згину. Вправи на створення елементів орнаменту в смузі з елементів, що повторюються.</p>	3	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <p><i>уміє підбирати колір, згинати папір самостійно чи з допомогою дорослого.</i></p> <p><i>розмічає разом з вчителем картон за шаблоном та ріже ножицями по лініях розмітки.</i></p> <p><i>самостійно чи з допомогою визначає структуру візерунка (повторення, чергування елементів), форму, забарвлення окремих частин.</i></p> <p><i>намагається координувати рухи рук і очей.</i></p> <p><i>використовує засвоєний словник в межах зрозумілого мовленнєвого матеріалу, застосовуючи доступну форму (усне, жестове, піктограми) мовлення (за допомогою вчителя);</i></p> <p><i>намагається доводити розпочату справу до кінця.</i></p> <p><i>*Виконує завдання самостійно чи за допомогою дорослого.</i></p>	<p>Розвиток кінестетичного контролю при засвоєнні рухових навичок</p> <p>Розвиток пізнавальних інтересів.</p> <p>Розвиток мисленнєвих операцій на основі послідовного виконання рухових дій.</p> <p>Розвиток уміння орієнтуватись в просторі на основі зорової та кінестетичної чутливості.</p> <p>Естетичний розвиток. Виховання наполегливості, здатності до вольового зусилля, дисциплінованості.</p>

3	Тактильно-рухове сприймання	7		
	<p>Сенсорні вправи, які допомагають розвитку тактильного відчуття: «Застібки», «Гудзики», «Шнурівки»,</p> <p>Дидактична гра «Чарівний мішечок» Дидактична гра «Упізнай іграшку»</p> <p>«Виготовлення прикраси з намистин та ниток».</p>	2	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <p><i>Уміє на дотик впізнати предмет і назвати його ознаки: великий – маленький, теплий – холодний.</i></p> <p><i>Уміє координувати дії рук і очей.</i></p> <p>Визначає на дотик іграшку, <i>співставляє її з ілюстрацією; виконує завдання, пояснювати чи показувати жестами послідовність виконання.</i></p> <p>Самостійно <i>може</i> нанизувати намистини, намотувати нитки на папір.</p> <p>Вміє виготовити прикрасу з намистин і ниток самостійно чи з допомогою вчителя.</p>	<p>Розвиток цілеспрямованої уваги.</p> <p>Розвиток мисленневих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо).</p> <p>Розвиток зорового сприйняття та тактильно-вібраційної чутливості.</p> <p>Розвиток усвідомленого розуміння змісту зверненого мовлення.</p> <p>Розвиток вербальних і невербальних засобів спілкування.</p> <p>Виховання колективізму, доброзичливості</p>
	<p>Сенсорні вправи для вдосконалення навичок письма: «Пінцет», «Вишивання на картоні шнурками»</p> <p>Графічні вправи на не розліняному папері та папері в клітинку; Відтворити орнамент по клітинках;</p>	2	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <p><i>уміє</i> викладати за допомогою пінцета кульки заданого кольору за зразком.</p> <p>Виконує елементарні стібки на картоні по проколу.</p> <p>Креслить лінії самостійно, за зразком чи за поясненням дорослого</p> <p>Виконує графічні вправи на папері в</p>	<p>Розвиток цілеспрямованої уваги.</p> <p>Розвиток кінестетичного контролю при засвоєнні рухових навичок.</p> <p>Розвиток пізнавальних інтересів.</p> <p>Розвиток мисленневих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток</p>

	<p>Домалювати малюнок симетрично по клітинках за пунктиром (точками).</p>		<p>клітинку самостійно чи з допомогою вчителя. Визначає симетрію в малюнку з допомогою.</p>	<p>зорового сприйняття та тактильно-вібраційної чутливості. Розвиток усвідомленого розуміння змісту зверненого мовлення. Виховання наполегливості, здатності до вольового зусилля, дисциплінованості</p>
	<p>Робота з пластиліном, тістом, глиною (розминання, розривання на маленькі шматки нанесення із розтягуванням). Виготовлення аплікації з пластиліну Предметне ліплення: овочі.</p>	2	<p><i>Учень/учениця:</i> <i>має уявлення</i> про використання пластичних матеріалів. <i>має уявлення</i> про просторове розташування деталей (зліва, справа) з допомогою вчителя. <i>виконує</i> трудові операції пластиліну пальцями. <i>*виготовляє</i> стилізовані овочі з глини (пластиліну, тіста) разом з учителем.</p>	<p>Розвиток кінестетичного контролю при засвоєнні рухових навичок Розвиток пізнавальних інтересів. Розвиток мисленнєвих операцій на основі послідовного виконання рухових дій. Розвиток уміння орієнтуватись в просторі на основі зорової та кінестетичної чутливості. Естетичний розвиток. Збагачення та конкретизація запасу жестових знаків і піктограм. Виховання наполегливості, здатності до вольового зусилля,</p>

				дисциплінованості.
	Ігри з мозаїкою, конструктором «Лего»	1	<p><i>Учень/учениця:</i> <i>організовує</i> робоче місце для роботи з конструктором та для проведення дидактичних ігор. <i>володіє прийомами</i> з'єднання деталей конструктора. <i>самостійно</i> складає пазли. <i>відбирає</i> для виробу потрібні деталі з допомогою. <i>має елементарні поняття</i> про основні геометричні форми. <i>*складає</i> виріб разом з учителем. <i>*розуміє</i> правила проведення дидактичних ігор і дотримується їх.</p>	<p>Розвиток координації рухових дій. Розвиток кінестетичного контролю при засвоєнні рухових навичок. Розвиток пізнавальних інтересів та цілеспрямованої уваги. Розвиток мисленнєвих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Формування позитивного психоемоційного стану. Розвиток вміння співвідносити слово з реальним предметом. Виховання здатності до співпраці в групі</p>
4	Сприймання форми, величини, кольору; конструювання предметів	20		
	Закріплення сенсорних еталонів площинних геометричних фігур (коло, квадрат, трикутник, прямокутник).	3	<p><i>Учень/учениця:</i> <i>візуально розрізняє</i> площинні геометричні фігури (коло, квадрат, трикутник, прямокутник).</p>	<p>Розвиток пізнавальних інтересів. Розвиток цілеспрямованої уваги. Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище.</p>

	<p>Позначення форми предмета словом (підбір табличок).</p>		<p><i>*виділяє</i> в навколишньому предметі певної форми. <i>використовує</i> засвоєний словник (альтернативні комунікації) в межах знайомого мовленнєвого матеріалу. <i>намагається</i> використовувати отримані знання в повсякденній діяльності. <i>уміє</i> класифікувати предмети за формою (самостійно чи з допомогою).</p>	<p>Розвиток мисленнєвих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток уміння орієнтуватись в просторі на основі зорової та кінестетичної чутливості. Розвиток вміння співвідносити слово з реальним предметом. Збагачення та конкретизація запасу жестових знаків і піктограм.</p>
	<p>Формування уявлень про параметри величини: довжина, висота. Порівняння предметів по висоті і довжині</p>	<p>2</p>	<p><i>Учень/учениця:</i> <i>уміє</i> порівнювати предмети по висоті і довжині. <i>використовує</i> слова (таблички) високий-низький, довгий –короткий. <i>уміє</i> шляхом накладення і на «око» порівнювати контрастні предмети. <i>намагається</i> аналізувати, порівнювати, <i>класифікувати</i> предмети за величиною, <i>здійснювати серіацію</i> предметів.</p>	<p>Розвиток пізнавальних інтересів. Розвиток цілеспрямованої уваги. Розвиток просторової уяви. Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище. Розвиток мисленнєвих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток кінестетичного контролю при засвоєнні рухових навичок. Розвиток вміння співвідносити слово з реальним предметом.</p>

				Збагачення та конкретизація запасу жестових знаків і піктограм. Виховання здатності до співпраці в групі (в парі), навичок культури спілкування.
Формування уявлень про параметри величини: ширину Порівняння предметів по ширині(<i>широкий- вузький</i>)	2	<i>Учень/учениця:</i> <i>уміє</i> порівнювати величини предметів за шириною. <i>уміє</i> шляхом накладення і на «око» порівнювати предмети, визначати, який з них широкий чи вузький. Використовує для порівняння слова (таблички) « широкий - вузький ”.		Розвиток пізнавальних інтересів. Розвиток цілеспрямованої уваги. Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище. Розвиток мисленнєвих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток уміння орієнтуватись в просторі на основі зорової та кінестетичної чутливості. Розвиток вміння співвідносити слово з реальним предметом. Збагачення та конкретизація запасу жестових знаків і піктограм.
Формування параметрів величин. Низький і високий. Створення малюнка «Місто»	2	<i>Учень/учениця:</i> <i>порівнює</i> величини предметів за висотою <i>уміє</i> шляхом накладання і на «око»		Розвиток пізнавальних інтересів. Розвиток цілеспрямованої уваги. Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище.

			<p>порівнювати предмети за висотою. <i>використовує</i> для порівняння слова чи таблички “ низький і високий ”.</p> <p>З допомогою педагога створює малюнок.</p>	<p>Розвиток мисленневих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо).</p> <p>Розвиток кінестетичного контролю при засвоєнні рухових навичок.</p> <p>Розвиток вміння співвідносити слово з реальним предметом.</p> <p>Збагачення та конкретизація запасу жестових знаків і піктограм.</p> <p>Виховання здатності до співпраці в групі (в парі), навичок культури спілкування.</p>
<p>Об'ємні фігури(куб, куля) Об'єднання фігур в групи по формі (шари,куби, кола,квадрати). Співвіднесення площинних та об'ємних фігур. Класифікація за формою. Ігротренінг "Будуємо парк".</p>	3	<p><i>Учень/учениця:</i> <i>називає</i> об'ємні фігури з допомогою глобальних табличок. <i>підбирає</i> предмети, схожі за формою до кожної фігури з допомогою. <i>розрізняє</i> предмети за формою, співствавляє, порівнює. <i>підбирає</i> предмети за формою для виконання завдань. *Виконує завдання за допомогою дорослого.</p>	<p>Розвиток мисленневих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо).</p> <p>Розвиток кінестетичного контролю при засвоєнні рухових навичок.</p> <p>Розвиток уміння орієнтуватись в просторі на основі зорової та кінестетичної чутливості.</p> <p>Розвиток вміння співвідносити слово з реальним предметом.</p>	

	Малювання фігур: трикутник, квадрат, прямокутник» «Створи композицію».	3	<p><i>Учень/учениця:</i> малює фігури з допомогою вчителя. працює із схемами з допомогою вчителя. визначає зайвий предмет або предмет, якого не вистачає при створенні композиції. *Виконує завдання самостійно чи за допомогою дорослого.</p>	<p>Розвиток пізнавальних інтересів. Розвиток цілеспрямованої уваги. Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище. Розвиток мисленневих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток вміння орієнтуватись в просторі на основі зорової чутливості. Розвиток вміння співвідносити слово з реальним предметом. Збагачення та конкретизація запасу жестових знаків і піктограм.</p>
	Кольори. Визначення з кольорів спектра. "Подорож в країну кольору" 4 кольори Збагачення активного словника. Змішування фарб, отримання нового кольору. Розфарбовування малюнків олівцями.	3	<p><i>Учень/учениця:</i> розрізняє та називає (підбирає глобальні таблички) кольори * підбирає олівці певного кольору для розмалювання зразка. Самостійно чи з допомогою вчителя. намагається розфарбовувати не виходячи за рамки малюнку. *Виконує завдання за зразком і за допомогою дорослого.</p>	<p>Розвиток пізнавальних інтересів. Розвиток мисленневих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток зорового сприйняття. Розвиток вміння орієнтуватись в просторі на основі зорової та кінестетичної чутливості. Естетичний розвиток. Розвиток вміння співвідносити</p>

				слово з реальним предметом. Формування позитивного психоемоційного стану.
	Конструювання предметів з геометричних фігур. Робота за зразком. «Транспорт»	2	<p><i>Учень/учениця:</i> <i>перевіряє правильність</i> виконання зображення шляхом порівняння результату з натурою або зразком з допомогою вчителя. <i>підбирає геометричні фігури</i> для роботи. <i>вирізає деталі</i> по прямих лініях та наклеює деталі. <i>виготовляє ціле</i> із геометричних фігур з допомогою. <i>*використовує</i> засвоєний словник в межах зрозумілого мовленнєвого матеріалу, застосовуючи доступну форму (усне, жестове) мовлення, піктограми (за допомогою вчителя);</p>	<p>Розвиток пізнавальних інтересів. Розвиток цілеспрямованої уваги. Розвиток здатності до виконання вправ за інструкцією вчителя. Розвиток дрібної моторики рук. Розвиток організаційного компоненту мислення (усвідомлення завдання, організація виконання завдання тощо). Формування позитивного психоемоційного стану. Збагачення та конкретизація запасу жестових знаків і піктограм. Виховання здатності до співпраці в групі (в парі),</p>
5	Розвиток зорового сприймання і зорової пам'яті	6		
	Формування навичок зорового аналізу і синтезу. Дидактичні ігри:	2	<p><i>Учень/учениця:</i> <i>вміє</i> групувати предмети за</p>	<p>Розвиток узагальненості уявлень. Розвиток елементарних уявлень</p>

	«Знайди мене», «Знайди мою тінь», «Запам'ятай і порівняй», тощо...		спільними ознаками. <i>вміє</i> знаходити тінь предмета. <i>вміє</i> визначати форму, колір кожної деталі. *Виконує завдання самостійно або за допомогою дорослого.	про навколишнє середовище. Розвиток мисленнєвих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток усвідомленого розуміння змісту зверненого мовлення. Розвиток вербальних і невербальних засобів спілкування.
	Знаходження відмінних і спільних ознак предметів. Створення килимка.	1	<i>Учень/учениця:</i> самостійно або *за допомогою вчителя <i>знаходить</i> відмінні і спільні ознаки групи предметів, аналізує. <i>вміє</i> порівнювати предмети за кольором, формою, величиною. Самостійно після аналізу предмета <i>визначає</i> , якої деталі не вистачає; може самостійно <i>виправити</i> помилку (доповнити або замінити деталь). <i>вміє</i> працювати в парі, в групі *Виконує завдання за допомогою дорослого.	Розвиток цілеспрямованої уваги. Розвиток просторової уяви. Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище. Розвиток мисленнєвих операцій Корекція зовнішнього прояву емоцій. Розвиток вербальних і невербальних засобів спілкування. Виховання здатності до співпраці в групі (в парі), навичок культури спілкування.
	Виділення однієї суттєвої ознаки предмету. Вміння описувати предмети (за питаннями чи інструкційною карткою)	2	<i>Учень/учениця:</i> <i>вміє</i> <i>групувати</i> предмети за однією суттєвою ознакою. <i>вибирає</i> предмети однієї форми.	Розвиток цілеспрямованої уваги. Розвиток просторової уяви. Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище.

				<p>Розвиток предметності та вибірковості сприйняття.</p> <p>Розвиток мисленнєвих операцій</p> <p>Розвиток усвідомленого розуміння змісту зверненого мовлення.</p> <p>Розвиток здатності до виконання вправ за інструкцією вчителя.</p> <p>Розвиток вербальних і невербальних засобів спілкування.</p>
<p>Визначення розташування предметів в просторі. Дидактична гра «Що змінилося»).</p>	1	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <p><i>може</i> самостійно або <i>*за</i> допомогою дорослого визначити розташування предметів в просторі.</p> <p><i>намагається</i> запам'ятати і по пам'яті відтворити місце розташування предметів в приміщенні.</p> <p><i>намагається</i> аналізувати зразок, працювати із схемами розташування предметів, порівнювати малюнок і реальне розташування предметів.</p> <p><i>*намагається</i> виконувати правила</p>	<p>Розвиток цілеспрямованої уваги.</p> <p>Розвиток просторової уваги.</p> <p>Активізація розумової діяльності.</p> <p>Корекція психоемоційного стану.</p> <p>Розвиток усвідомленого розуміння змісту зверненого мовлення.</p> <p>Розвиток здатності до виконання вправ за інструкцією вчителя.</p> <p>Розвиток вербальних і невербальних засобів спілкування.</p>	

			під час рольових ігор.	
6	Сприймання особливих властивостей предметів	7		
	<p>Поняття «глибокий – мілкий».</p> <p>Порівняльний ступінь : глибокий – глибше; мілкий – наймілкіший.</p> <p>Робота з піском.</p>	1	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <p>практично <i>уміє диференціювати</i> поняття «глибокий – мілкий».</p> <p><i>уміє</i> утворювати і позначати словом з допомогою педагога(з допомогою глобальних табличок) порівняльний ступінь: глибокий – глибше – найглибше; мілкий – наймілкіший.</p> <p><i>*уміє грати</i> в сюжетно-рольові ігри, дотримуючись правил.</p>	<p>Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище</p> <p>Розвиток пізнавальних інтересів.</p> <p>Розвиток мисленнєвих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо).</p> <p>Розвиток тактильно-вібраційної чутливості.</p> <p>Розвиток вміння співвідносити слово з реальним предметом</p> <p>Розвиток вербальних і невербальних засобів спілкування.</p>
	<p>Поняття маси: важкий, легкий; важче, легше, однакові за масою.</p>	2	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <p><i>розуміє поняття</i> важкий, легкий предмет.</p> <p><i>порівнює масу</i> двох предметів шляхом зважування їх на терезах.</p> <p><i>визначає результати</i> співставлення предметів за масою словами важче, легше.</p>	<p>Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище</p> <p>Розвиток пізнавальних інтересів.</p> <p>Розвиток мисленнєвих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо).</p> <p>Розвиток бари стичних відчуттів.</p> <p>Розвиток зорового сприйняття</p>

			<p><i>розташовує предмети за їх масою від легкого до важкого і навпаки (побудова серіаційного ряду).</i></p> <p><i>*Виконує завдання самостійно чи за допомогою дорослого.</i></p>	<p>Розвиток вміння співвідносити слово з реальним предметом</p> <p>Розвиток вербальних і невербальних засобів спілкування.</p>
	<p>Розвиток смаку. Матеріал «смакові баночки», овочі, фрукти</p> <p>Повторення поняття : солодкий, кислий, солоний.</p>	1	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <p><i>диференціює за смаком: солодке, солоне, кисле.</i></p> <p><i>уміє впізнати</i> овочі назвати їхознаки: великий – маленький, солоний - солодкий, кислий;</p> <p><i>визначити колір, форму</i> мовленням чи глобальними таблицями.</p>	<p>Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище</p> <p>Розвиток пізнавальних інтересів</p> <p>Розвиток мисленнєвих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо).</p> <p>Розвиток смакових відчуттів</p> <p>Розвиток вміння співвідносити слово з реальним предметом</p> <p>Розвиток адекватних емоційних реакцій.</p> <p>Розвиток здатності до виконання вправ за інструкцією вчителя.</p> <p>Розвиток вербальних і невербальних засобів спілкування.</p>
	<p>Температурні відчуття. Поняття «гарячий - холодний».</p>	2	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <p><i>уміє візуально і “на дотик” визначати,</i></p>	<p>Розвиток тактильних відчуттів</p> <p>Розвиток елементарних уявлень</p>

	Матеріал «теплові таблички», малюнки, побутові предмети.		який предмет (холодний, гарячий). *Виконує завдання за допомогою дорослого. <i>використовує засвоєний словник в межах знайомого мовленнєвого матеріалу з допомогою альтернативних комунікацій.</i> З допомогою вчителя на дотик <i>розрізняє температуру тіла, води.</i>	про навколишнє середовище Розвиток мисленнєвих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток здатності до виконання вправ за інструкцією вчителя. Розвиток вербальних і невербальних засобів спілкування.
	Сприймання запаху. Аромат. Букет запахів. Диференційоване сприймання ароматів (запах фруктів). Правила гігієни.	1	<i>Учень/учениця:</i> <i>вміє</i> вибирати предмет за запахом з допомогою вчителя. <i>диференціює</i> запахи (запах фруктів) <i>підбирає</i> глобальні таблички зі словами, що позначають аромати (пахучий, запашний).	Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище Розвиток пізнавальних інтересів. Розвиток мисленнєвих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток вміння сприймати аромати. Розвиток вміння співвідносити слово з реальним предметом Розвиток вербальних і невербальних засобів спілкування.
7	Розвиток слухового сприймання і слухової пам'яті	4		

	Розпізнавання звуків. Робота з комп'ютером «Світ звуків»	2	<p><i>Учень/учениця:</i> <i>розрізняє</i> звуки за темами. «Місто», «Кімната».</p> <p><i>розпізнає</i> голоси тварин за темами: «Домашні тварини», «Зоопарк» .</p> <p>Самостійно чи з допомогою дорослого <i>підбирає ілюстрацію</i> тварини.</p> <p>Працює з комп'ютером самостійно чи з допомогою дорослого.</p>	<p>Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище</p> <p>Розвиток пізнавальних інтересів.</p> <p>Розвиток мисленневих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток слухового сприймання.</p> <p>Розвиток вміння співвідносити слово з реальним предметом</p> <p>Розвиток вербальних і невербальних засобів спілкування.</p>
	<p>Занурюємося в світ звуків.</p> <p>Розрізнення природніх і музичних звуків.(музичних інструментів)</p> <p>Виконання ритмічно-танцювальних рухів під музику.</p> <p>Відбивання ритму, шумовий оркестр.</p>	2	<p><i>Учень/учениця:</i> <i>впізнає</i> звучання музичних інструментів, співставляє звук з ілюстрацією.</p> <p><i>намагається</i> виконувати ритмічно-танцювальні рухи за показом дорослого.</p> <p><i>уміє</i> відтворити простий ритмічний супровід плесканням, вистукуванням, тупотінням тощо.</p>	<p>Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище</p> <p>Розвиток пізнавальних інтересів.</p> <p>Розвиток мисленневих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо).</p> <p>Розвиток слухового сприймання.</p> <p>Розвиток вміння співвідносити слово з реальним предметом</p>
8	Сприймання простору	7		

<p>Будова тіла людини. Частина обличчя і тіла. Виконання різних ігрових вправ на зміну положень частин тіла.</p>	<p>2</p>	<p><i>Учень/учениця:</i> <i>знає</i> частини обличчя і тіла (самостійно чи з допомогою). <i>знає</i> призначення кожної частини тіла. Співставляє частину тіла і дію (з допомогою табличок, жестів) очі-бачать, ноги-ходять. *Орієнтується на власному тілі, показує частини обличчя на собі, ляльці, малюнку.</p>	<p>Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище та власне тіло. Розвиток пізнавальних інтересів. Розвиток мисленнєвих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток здатності до виконання вправ за інструкцією вчителя. Розвиток уміння орієнтуватись в просторі на основі зорової та кінестетичної чутливості. Розвиток вербальних і невербальних засобів спілкування.</p>
<p>Будова тіла тварини. Ігри «Чий хвіст?» «Чого не вистачає?» «Знайди помилку» тощо</p>	<p>2</p>	<p><i>Учень/учениця:</i> <i>показує</i> частини тіла тварин (самостійно чи з допомогою). <i>співставляє</i> частини тіла певних тварин. <i>знаходить</i> помилки в ілюстраціях. <i>відповідає</i> на запитання «Чий хвіст, вуха, тощо?)</p>	<p>Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище . Розвиток пізнавальних інтересів. Розвиток мисленнєвих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток здатності до виконання вправ за інструкцією вчителя. Розвиток уміння орієнтуватись в просторі на основі зорової та</p>

				кінестетичної чутливості. Розвиток вербальних і невербальних засобів спілкування.
	Розвиток умінь орієнтуватися в просторі: вгорі вниз справа зліва. Орієнтування в приміщенні за інструкцією педагога.	2	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <p><i>визначає положення предметів відносно один до одного на ілюстрації з допомогою вчителя.</i></p> <p><i>виконує завдання вчителя на переміщення предмета по листку паперу, за клітинами.</i></p> <p><i>орієнтується на сторінках підручника, зошита з допомогою вчителя.</i></p> <p>*Виконує завдання на орієнтацію в приміщенні за інструкцією і за допомогою вчителя.</p>	<p>Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище та власне тіло. Розвиток пізнавальних інтересів.</p> <p>Розвиток здатності до виконання вправ за інструкцією вчителя.</p> <p>Розвиток уміння орієнтуватись в просторі на основі зорової та кінестетичної чутливості.</p> <p>Розвиток просторово-часової орієнтації, точності відтворення просторових, часових параметрів рухів.</p> <p>Виховання наполегливості, здатності до вольового зусилля, дисциплінованості.</p>

	Виконання різних ігрових вправ на переміщення в просторі, на зміну положень частин тіла.	1	<p><i>Учень/учениця:</i> <i>За словесною інструкцією переміщується</i> в просторі, знаходить певні предмети, об'єкти з допомогою. Уміє визначати положення предметів відносно один до одного. *Виконує завдання на переміщення в просторі за інструкцією і за допомогою вчителя.</p>	<p>Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище та власне тіло. Розвиток пізнавальних інтересів. Розвиток мисленневих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток здатності до виконання вправ за інструкцією вчителя. Розвиток просторово-часової орієнтації, точності відтворення просторових, часових параметрів рухів. Виховання дисциплінованості, організованості, вміння співпрацювати в колективі.</p>
9	Сприймання часу	4		
	Сезонні зміни в природі в різні пори року: Осінь: похолодання, пожовкле листя, листопад, відліт птахів. Зима: сніг, снігопад, лід, мороз. Весна: потепління, бурульки, танення снігу, льоду, приліт пташок, розпукування	2	<p><i>Учень/учениця:</i> <i>підбирає малюнки</i> відповідно пори року з допомогою вчителя. <i>має елементарні уявлення</i> зміни у житті тварин та рослин. <i>*має уявлення</i> про господарчу діяльність людей в різні пори року.</p>	<p>Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище Розвиток пізнавальних інтересів. Розвиток мисленневих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток вміння співвідносити</p>

	бруньок, Літо : засуха, спека, гроза.		<p><i>*має уявлення</i> про характерні ознаки кожної пори року.</p> <p><i>*Впізнає</i> та показує на малюнках ознаки, які характеризують кожну пору року.</p>	<p>слово з ілюстрацією.</p> <p>Збагачення та конкретизація запасу жестових знаків і піктограм.</p>
	Назви днів тижня. Поняття вихідний день, робочий день.	1	<p><i>Учень/учениця:</i> <i>послідовно називає</i> дні тижня (жестами чи за допомогою глобальних табличок,); <i>знає</i> кількість днів у тижні; <i>може назвати</i> який день був учора, який буде завтра, попередній і наступний день.</p> <p><i>*Виконує</i> завдання за допомогою вчителя.</p>	<p>Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище</p> <p>Розвиток пізнавальних інтересів.</p> <p>Розвиток образної пам'яті.</p> <p>Розвиток мисленнєвих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо).</p> <p>Збагачення та конкретизація запасу жестових знаків і піктограм.</p>
	Поняття часу: ранок, день, вечір, ніч.	1	<p><i>Учень/учениця:</i> <i>називає та показує,</i> які події відбуваються в природі в різні частини доби.</p> <p><i>називає</i> частини доби (жестами чи за допомогою глобальних табличок,) <i>складає</i> малюнки за режимом дня. <i>імітує</i> дії в різний час доби за показом вчителя.</p>	<p>Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище</p> <p>Розвиток пізнавальних інтересів.</p> <p>Розвиток мисленнєвих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо).</p> <p>Розвиток вміння співвідносити слово з реальним предметом</p> <p>Збагачення та конкретизація</p>

				запасу жестових знаків і піктограм.
--	--	--	--	-------------------------------------

На кінець року

Учень/учениця:

може: ходити навколо обруча, по похилій площині; виконувати стрибки з переміщенням; метання та ловіння великого м'яча, здійснює симетричні рухи руками, виконувати вправи кистьової гімнастики; згинати папір, викладати за допомогою пінцета кульки; виконувати трудові операції з пластилином (тістом, глиною); виконувати елементарні стібки на картоні по проколу; співставляти предмет за величиною, нанизувати намистини складати пазли, співставляти, геометричні фігури і тіла; співставляти, групувати за довжиною, висотою предмети; групувати предмети за формою, за кольором, за розміром (4-5шт.); вибирати музичний інструмент, що звучить(3-4); визначати структуру візерунка; показувати знайомі кольори; називати чи показувати частини обличчя; розрізняти температури: холодний-гарячий; вибирати предмет за запахом; диференціювати поняття «глибокий – мілкий»; диференціювати за смаком(2-3предмети); підбирати малюнки відповідно пори року, часу доби.

намагається: називати частини тіла, задіяні при виконанні вправи; виконувати танцювальний крок навшпиньки та крок польки; впізнавати геометричні фігури, вирізати ножицями по лініях згину; малювати фігури; порівнювати величини предметів за шириною, довжиною, розрізняти на площинні геометричні фігури; групувати геометричні фігури і тіла, розфарбовувати не виходячи за рамки малюнку; описувати предмети(за питаннями чи інструкційною карткою); класифікувати за формою, порівнювати масу двох предметів; розмічати папір; визначити розташування предметів в просторі; визначати сезонні зміни в природі; називати дні тижня.

(70 год. на рік, 2 год. на тиждень)

№ з/п	Зміст навчального матеріалу	К-ть годин	Очікувані результати розвитку учнів	Спрямованість корекційно-розвиткової роботи
1	Обстеження дітей; комплектація підгруп для корекційних занять	1		
2	Розвиток моторики	14		
	<p>Розвиток великої моторики. Ходьба по гімнастичному мату з зупинками для виконання завдання(наприклад, зі збиранням предметів покладених на гімнастичний мат), з лівої ноги за командою вчителя. <i>Ходьба</i> по гімнастичній лаві, похилій площині. Естафета. <i>Присідання</i> та вставання з предметом на голові. <i>Стрибки</i> з напівприсяду. <i>Метання:</i> тенісного м'яча по підлозі та його ловіння <i>Повзання:</i> різними способами змінюючи</p>	3	<p><i>Учень/учениця:</i> <i>Намагається називати (показувати) частини тіла, задіяні при виконанні вправи (з допомогою вчителя, використовуючи жести, піктограми)</i> <i>Намагається називати основні дії (з допомогою вчителя, використовуючи жести, піктограми).</i> <i>виконує</i> різні види ходи по підлозі оминаючи перешкоди, по похилій площині (за допомогою учителя). <i>виконує</i> стрибки у довжину з напівприсяду. <i>виконує</i> присідання та вставання з предметом на голові <i>виконує</i> метання тенісного м'яча по</p>	<p>Розвиток активності та стійкості довільної уваги. Розвиток пізнавальної активності. Розвиток просторової уяви. Розвиток кінетичних та кінестетичних відчуттів. Тренування вестибулярного апарату. Розвиток координації рухів. Розвиток узгодженості рухових дій, здатності до одночасних рухів. Розвиток здатності зберігати рівновагу в статичних</p>

	напрям.		<p>підлозі та його ловіння допомогою чи за показом учителя).</p> <p><i>вміє</i> ходити: по похилій площині</p> <p><i>вміє</i> повзати різними способами змінюючи напрям.</p>	<p>положеннях і в русі.</p> <p>Формування навички правильної постави.</p> <p>Розвиток предметних дій по наслідуванню при спонуканні та організації їх з боку вчителя.</p> <p>Виховання здатності до співпраці в групі (в парі)</p>
	<p>Тренування навички розслаблення і напруження.</p> <p>Виконання елементів гімнастичних та спортивно-прикладних вправ з предметами (різнокольоровими гімнастичними стрічками, іграшками, м'ячами тощо) та без них під музично-ритмічний супровід.</p>	3	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <p><i>виконує</i> елементи гімнастичних та спортивно-прикладних вправ з предметами під музично-ритмічний супровід;</p> <p><i>виконує</i> дії за показом.</p> <p><i>дотримується</i> послідовності виконання вправ (при підказці чи за нагадуванням учителя).</p> <p><i>вміє</i> узгоджувати дихання з виконанням вправи (при підказці чи за нагадуванням учителя).</p>	<p>Розвиток пізнавальних інтересів.</p> <p>Розвиток просторового орієнтування.</p> <p>Розвиток тактильного відчуття.</p> <p>Розвиток предметних дій по наслідуванню при спонуканні та організації їх з боку вчителя.</p> <p>Розвиток координації рухів.</p> <p>Розвиток цілеспрямованості рухів рук, здатності до взаємодії обома руками.</p> <p>Розвиток здатності до одночасних рухів.</p> <p>Розвиток просторово-часової орієнтації, точності відтворення просторових, часових і силових параметрів рухів.</p>

				Виховання навичок спілкування та роботи в групі (колективі).
	Ритмопластичні вправи	3		
	<p>Елементи української хореографії:</p> <p>основні позиції рук та ніг, переходи з однієї позиції в іншу.</p> <p>Імітація рухів метелика; жука; квітки, що розпускається, дерева, що хитається від вітру.</p> <p>Українські народні ігри.</p>		<p><i>Учень/учениця:</i></p> <p><i>сприймає</i> кіно- та відеозаписи <i>розрізняє</i> початок та кінець музичного твору (за підказкою чи під контролем учителя);</p> <p><i>виконує елементи української хореографії:</i> основні позиції рук та ніг,</p> <p><i>змінює ритм і темп рухів</i> відповідно музично-ритмічному супроводу (наслідуючи чи за показом учителя).</p> <p><i>імітує</i> рухи метелика; жука; квітки, що розпускається, дерева, що хитається від вітру (при підказці чи за нагадуванням учителя), (наслідуючи учителя).</p> <p><i>виконує</i> рухи українських народних ігор.</p>	<p>Розвиток цілеспрямованої уваги.</p> <p>Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище та власне тіло.</p> <p>Розвиток здатності до сприймання та довільної імітації образу знайомого предмета (тварини), його аналізу та співставлення.</p> <p>Розвиток образної пам'яті.</p> <p>Розвиток координації рухів:</p> <p>Розвиток узгодженості рухових дій.</p> <p>Закріплення навички правильної постави.</p> <p>Естетичний розвиток.</p> <p>Корекція психоемоційного стану.</p> <p>Розвиток адекватних емоційних реакцій.</p> <p>Розвиток вміння співвідносити слово з реальним предметом, дією, істотою.</p>

				Розвиток вербальних і невербальних засобів спілкування. Виховання колективізму, доброзичливості.
	Кистьова та пальчикова гімнастика	3		
	Вправи «Кулак- ребро- долоня» в пришвидшеному темпі «Кільця»(почергове торкання великого пальця іншими пальцями протилежної руки). Вправи для самомасажу рук. Вправи пальчикової гімнастики з віршами.		<i>Учень/учениця:</i> <i>виконує</i> вправи для самомасажу рук. <i>виконує</i> вправу «кулак ребро долоня» в пришвидшеному темпі та ускладнені вправи «кільця» <i>виконує</i> вправи пальчикової гімнастики з віршами. <i>вміє узгоджувати</i> дихання з виконанням вправ (за нагадуванням учителя). <i>Намагається</i> виконувати вправи , супроводжуючи їх мовленням.	Розвиток мисленнєвих операцій на основі послідовного виконання рухових дій. Розвиток координації рухових дій: Розвиток кінестетичного контролю при засвоєнні рухових навичок. Розвиток дрібної моторики рук. Формування позитивного психоемоційного стану. Виховання наполегливості, здатності до вольового зусилля, дисциплінованості
	«Чарівні візерунки» Створення композиції в крузі з природного матеріалу різної форми та текстури.	2	<i>Учень/учениця:</i> <i>вміє самотійно підбирати матеріал</i> різної форми та текстури. <i>розмічає</i> разом з вчителем картон за	Розвиток узгодженості рухових дій. Розвиток кінестетичного контролю при засвоєнні рухових

			<p>шаблоном.</p> <p>Самостійно чи з допомогою визначає структуру візерунка (повторення, чергування елементів), форму та текстуру елементів.</p> <p>використовує засвоєний словник в межах зрозумілого мовленнєвого матеріалу, застосовуючи доступну форму (усне, жестове) мовлення (за допомогою вчителя);</p> <p>уміє доводити розпочату справу до кінця.</p> <p>*Виконує завдання самостійно чи за допомогою дорослого.</p>	<p>навичок</p> <p>Розвиток пізнавальних інтересів.</p> <p>Розвиток мисленнєвих операцій на основі послідовного виконання рухових дій.</p> <p>Розвиток уміння орієнтуватись в просторі на основі зорової та кінестетичної чутливості.</p> <p>Естетичний розвиток.</p> <p>Виховання наполегливості, здатності до вольового зусилля, дисциплінованості.</p>
3	Тактильно-рухове сприймання	5		
	<p>Сенсорні вправи, які допомагають розвитку тактильного відчуття</p> <p>Дидактична гра «Чарівний мішечок» Дидактична гра «Упізнай хто»</p> <p>«Виготовлення прикрас з бісеру».</p>	2	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <p>уміє на дотик впізнати предмет і назвати його ознаки (вибрати піктограму): великий – маленький, твердий-м'який</p> <p>уміє підбирати предмети по аналогії, словесній інструкції (самостійно або * за допомогою дорослого).</p> <p>уміє самостійно виконувати певні завдання, пояснювати чи показувати</p>	<p>Розвиток цілеспрямованої уваги.</p> <p>Розвиток мисленнєвих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток зорового сприйняття та тактильно-вібраційної чутливості.</p> <p>Розвиток усвідомленого розуміння змісту зверненого мовлення.</p>

			жестами послідовність виконання. <i>уміє</i> координувати дії рук і очей. <i>самостійно може</i> нанизувати бісер, виготовити прикрасу з них.	Розвиток вербальних і невербальних засобів спілкування. Виховання колективізму, доброзичливості
Сенсорні вправи для вдосконалення навичок письма: «Вишивання на полотні» Графічні вправи на папері в клітинку Виконання різних видів ліній(елементів букв) Домалювати малюнок симетрично по клітинках	2	<i>Учень/учениця:</i> <i>уміє</i> вишивати на полотні окремі предмети. <i>креслить лінії</i> самостійно, за зразком чи за поясненням дорослого <i>виконує графічні вправи</i> на папері в клітинку самостійно чи з допомогою вчителя. <i>визначає симетрію</i> в малюнку самостійно чи з допомогою.	Розвиток цілеспрямованої уваги. Розвиток кінестетичного контролю при засвоєнні рухових навичок. Розвиток пізнавальних інтересів. Розвиток мисленневих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток зорового сприйняття та тактильно-вібраційної чутливості. Розвиток усвідомленого розуміння змісту зверненого мовлення. Виховання наполегливості, здатності до вольового зусилля, дисциплінованості	
Робота з пластиліном, тістом, глиною Виготовлення букв 3	1	<i>Учень/учениця:</i> <i>має уявлення</i> про використання пластичних матеріалів.	Розвиток кінестетичного контролю при засвоєнні рухових навичок	

	пластиліну. Складання складів.		<p><i>має уявлення</i> про властивості глини та пластиліну, тіста, засоби праці – називає (показує) їх.</p> <p><i>виліплює</i> букви з пластиліну.</p> <p>складає склади разом з учителем.</p> <p><i>*виготовляє</i> стилізовані фігурки з глини (пластиліну, тіста) разом з учителем.</p>	<p>Розвиток пізнавальних інтересів.</p> <p>Розвиток мисленнєвих операцій на основі послідовного виконання рухових дій.</p> <p>Естетичний розвиток.</p> <p>Збагачення та конкретизація запасу жестових знаків і піктограм.</p> <p>Виховання наполегливості, здатності до вольового зусилля, дисциплінованості.</p>
4	Сприймання форми, величини, кольору; конструювання предметів	20		
	Завдання з різними будівельними наборами. Форма предметів. Конструювання з опорою на зразок. Побудова замку.	3	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <p><i>візуально розрізняє</i> площинні геометричні фігури (коло, квадрат, трикутник, прямокутник, ромб).</p> <p><i>співставляє</i> малюнок предмету з формою самостійно чи з допомогою вчителя.</p> <p><i>конструює</i> предмети побуту з допомогою геометричних фігур за зразком</p> <p><i>визначає</i> фігури з яких складається</p>	<p>Розвиток пізнавальних інтересів.</p> <p>Розвиток цілеспрямованої уваги.</p> <p>Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище.</p> <p>Розвиток мисленнєвих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток уміння орієнтуватись в просторі на основі зорової та кінестетичної чутливості.</p> <p>Розвиток вміння співвідносити</p>

			<p>замок.</p> <p><i>використовує</i> засвоєний словник в межах знайомого мовленнєвого матеріалу за допомогою альтернативних комунікацій.</p> <p><i>виділяє</i> предмети за формою з допомогою вчителя.</p> <p><i>намагається</i> використовувати отримані знання в повсякденній діяльності.</p>	<p>слово з реальним предметом.</p> <p>Збагачення та конкретизація запасу жестових знаків і піктограм.</p>
	<p>Порівняння предметів по двох критеріях. Порівняльний ступінь. Низький і товстий – високий і тонкий;</p> <p>Складання розповіді-казки з допомогою малюнків.</p>	3	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <p><i>уміє порівнювати</i> предмети за величиною (ширина і товщина), використовуючи слова: ширше-вужче, товще-тонше.</p> <p><i>намагається аналізувати,</i> порівнювати, класифікувати предмети за величиною, здійснювати серіацію предметів.</p> <p><i>уміє</i> за допомогою малюнків створювати розповідь при участі вчителя.</p> <p><i>утворює ступені порівняння</i> (Високий – вищий – нижчий, довгий –</p>	<p>Розвиток пізнавальних інтересів.</p> <p>Розвиток цілеспрямованої уваги.</p> <p>Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище.</p> <p>Розвиток мисленнєвих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо).</p> <p>Розвиток кінестетичного контролю при засвоєнні рухових навичок.</p> <p>Розвиток вміння співвідносити слово з реальним предметом.</p> <p>Збагачення та конкретизація запасу жестових знаків і</p>

			довший- коротший) з допомогою глобальних табличок, піктограм. <i>міє</i> працювати в колективі.	піктограм. Виховання здатності до співпраці в групі (в парі), навичок культури спілкування.
Створення композицій з килимкового конструктора. Колективна робота.	2	<i>Учень/учениця:</i> <i>уміє порівнювати</i> величини предметів за подвійними параметрами: висотою і шириною. <i>уміє</i> *шляхом накладення і на «око» <i>порівнювати предмети за двома параметрами</i> , визначати, який з них низький і широкий, а який високий і вузький <i>Використовує</i> для порівняння слова “нижче і ширше – вище і вужче”. <i>уміє</i> самостійно або *за допомогою <i>створювати аплікації</i> , малюнки, використовуючи отримані знання.	Розвиток пізнавальних інтересів. Розвиток цілеспрямованої уваги. Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище. Розвиток мисленнєвих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток уміння орієнтуватись в просторі на основі зорової та кінестетичної чутливості. Розвиток вміння співвідносити слово з реальним предметом. Збагачення та конкретизація запасу жестових знаків і піктограм.	
Конструювання об'ємних предметів із складових частин. Робота за інструктивною картою, зразком. Уміння передавати об'ємність предметів	3	<i>Учень/учениця:</i> <i>Називає об'ємні 3 фігури</i> <i>Вирізає деталі</i> по прямих лініях, наклеює деталі. <i>виготовляє ціле</i> із геометричних фігур, за інструкційною картою.	Розвиток пізнавальних інтересів. Розвиток цілеспрямованої уваги. Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище. Розвиток мисленнєвих операцій (аналіз, синтез, класифікація,	

	Виготовлення об'ємних фігур(куб)		<p><i>знає технологію конструювання виробів з окремих деталей.</i></p> <p><i>*використовує засвоєний словник в межах зрозумілого мовленнєвого матеріалу, застосовуючи доступну форму (усне, жестове) мовлення, піктограми (за допомогою вчителя);</i></p> <p><i>*Виконує завдання за допомогою дорослого.</i></p>	<p>порівняння тощо).</p> <p>Розвиток кінестетичного контролю при засвоєнні рухових навичок.</p> <p>Розвиток вміння співвідносити слово з реальним предметом.</p> <p>Збагачення та конкретизація запасу жестових знаків і піктограм.</p> <p>Виховання здатності до співпраці в групі (в парі), навичок культури спілкування.</p>
	Конструктивні трикутники. Побудова з трикутників різних фігур (будинок, корабель)	2	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <p><i>уміє порівнювати величини предметів за різними параметрами за зразком і самостійно складає нові фігури.</i></p> <p><i>уміє аналізувати зразок, працювати із схемами.</i></p> <p><i>Самостійно визначає зайвий предмет або предмет, якого не вистачає.</i></p> <p><i>*Виконує завдання самостійно чи за допомогою дорослого.</i></p>	<p>Розвиток мисленнєвих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо).</p> <p>Розвиток кінестетичного контролю при засвоєнні рухових навичок.</p> <p>Розвиток уміння орієнтуватись в просторі на основі зорової та кінестетичної чутливості.</p> <p>Розвиток вміння співвідносити слово з реальним предметом.</p>
	Кольори. "Подорож в країну	4	<p><i>Учень/учениця:</i></p>	<p>Розвиток пізнавальних інтересів.</p>

<p>кольору". Відтінки кольорів. Змішування фарб, отримання нового кольору.</p> <p>Виконання малюнку зі змішуванням фарб.</p>			<p><i>вибирає</i> за назвою вивчені кольори, відтінки.</p> <p><i>здійснює групування</i> предметів за кольором, розміром.</p> <p><i>уміє змішувати фарби</i> знаходження відтінку.</p> <p><i>підбирає</i> глобальні таблички зі словами-назвами вивчених кольорів, відтінків.</p> <p><i>підбирає</i> предмети одного кольору.</p> <p><i>робить малюнки</i> картини природи в різні пори року.</p> <p>*Виконує завдання за зразком і за допомогою дорослого.</p>	<p>Розвиток образного мислення.</p> <p>Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище.</p> <p>Розвиток мисленневих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо).</p> <p>Розвиток вміння співвідносити слово з предметом.</p> <p>Збагачення та конкретизація запасу жестових знаків і піктограм.</p>
<p>Порівняння за розміром, формою, кольором насіння рослин. Співставлення та групування .</p>	<p>3</p>		<p><i>Учень/учениця:</i></p> <p><i>Співставляє,</i> групує за розміром, формою та кольором насіння.</p> <p>*<i>Використовує</i> засвоєний словник в межах зрозумілого мовленнєвого матеріалу, застосовуючи доступну форму (усне, жестове) мовлення, піктограми (за допомогою вчителя);</p>	<p>Розвиток координації рухових дій:</p> <p>Розвиток мисленневих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо).</p> <p>Розвиток уміння орієнтуватись в просторі на основі зорової та кінестетичної чутливості.</p> <p>Розвиток вміння співвідносити слово з реальним предметом.</p> <p>Виховання наполегливості,</p>

				здатності до вольового зусилля, дисциплінованості.
5	Розвиток зорового сприймання і зорової пам'яті	5		
	Ігри на розвиток зорової пам'яті. Знаходження відмінних і спільних ознак 2-х предметів. «Порівняй предмети». Знаходження «зайвої» іграшки, картинки. «Які фігури заховані під серветкою»	2	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <p><i>Порівнює</i> два предмети, які відрізняються одним параметром самостійно або *під контролем вчителя.</p> <p><i>Намагається</i> порівнювати предмети за двома параметрами</p> <p><i>Порівнює</i> групи предметів.</p> <p><i>Порівнює</i> два, три предмети, які відрізняються одним або кількома параметрами різними способами.</p> <p>*За допомогою вчителя <i>знаходить</i> «зайву» іграшку, картинку.</p> <p><i>Уміє</i> працювати в парі, в колективі.</p>	Розвиток цілеспрямованої уваги. Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище. Розвиток мисленневих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток усвідомленого розуміння змісту зверненого мовлення. Розвиток вербальних і невербальних засобів спілкування.
	Ігри на розвиток зорової пам'яті «Пара до пари», «Що в мішечку?» У мішечку містяться дві іграшки або дві букви (пластикові або вирізані з картону) тощо. Вчитель показує	1	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <p>Уміє запам'ятовувати пари картинок.</p> <p><i>Випілює</i> по пам'яті букву з допомогою вчителя.</p> <p><i>Вміє</i> працювати в парі, в групі.</p> <p><i>Розуміє</i> правила проведення</p>	Розвиток уваги. Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище. Розвиток мисленневих операцій Корекція зовнішнього прояву емоцій.

	<p>все те, що він поклав у мішечок, учень запам'ятовує протягом хвилини. Потім обмацує їх і ліпить із пластиліну з пам'яті.</p>		<p>дидактичних ігор і дотримується їх.</p>	<p>Розвиток вербальних і невербальних засобів спілкування. Виховання здатності до співпраці в групі (в парі), навичок культури спілкування.</p>
	<p>Ігри на розвиток зорової пам'яті. «Різнобарвна драбинка».</p>	<p>1</p>	<p><i>Учень/учениця:</i> <i>Уміє</i> запам'ятовувати кольори в певному порядку. <i>Розуміє правила</i> проведення дидактичних ігор і дотримується їх.</p>	<p>Розвиток уваги. Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище. Розвиток мисленнєвих операцій Корекція зовнішнього прояву емоцій. Розвиток вербальних і невербальних засобів спілкування. Виховання здатності до співпраці в групі (в парі), навичок культури спілкування.</p>
	<p>Визначення розташування предметів в просторі. Дидактична гра «В магазині»).</p>	<p>1</p>	<p><i>Учень/учениця:</i> За допомогою дорослого <i>визначає розташування</i> предметів в просторі. <i>Намагається</i> запам'ятати і по пам'яті відтворити місце розташування предметів в</p>	<p>Розвиток уваги. Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище. Розвиток мисленнєвих операцій Корекція зовнішнього прояву емоцій.</p>

			<p>приміщенні.</p> <p><i>*Намагається</i> виконувати правила під час рольових ігор.</p>	<p>Розвиток вербальних і невербальних засобів спілкування.</p> <p>Виховання здатності до співпраці в групі (в парі), навичок культури спілкування.</p>
6	Сприймання особливих властивостей предметів	7		
	<p>Поняття «шорсткий – гладкий».</p> <p>Складання однакових пар шершавих табличок на дотик.</p> <p>Зв'язок з реальним життям: знаходження в навколишній дійсності різних предметів з шорсткою поверхнею (кора, пісок, м'яч, кубики, дерев'яні іграшки).</p>	2	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <p><i>Розрізняє</i> на дотик гладкий – шорсткий.</p> <p><i>*Уміє знаходити</i> в навколишній дійсності різні предмети з шорсткою поверхнею, визначати їх на дотик.</p> <p><i>*За допомогою дорослого підбирає на дотик</i> однакові пари табличок.</p> <p><i>*За допомогою дорослого після багаторазового показу намагається визначати, яка поверхня: гладка чи шорстка.</i></p> <p><i>*Уміє грати в сюжетно-рольові ігри, дотримуючись правил.</i></p>	<p>Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище</p> <p>Розвиток пізнавальних інтересів.</p> <p>Розвиток мисленневих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток тактильно-вібраційної чутливості. Розвиток вміння співвідносити слово з реальним предметом</p> <p>Розвиток вербальних і невербальних засобів спілкування.</p>
	Поняття маси: важкий, легкий;	1	<i>Учень/учениця:</i>	Розвиток елементарних уявлень

	<p>важче, легше, однакові за масою.</p>		<p><i>Розуміє поняття</i> важкий, легкий предмет. <i>Визначає</i> результати співставлення предметів за масою словами важче, легше. <i>Розташовує</i> предмети за їх масою від легкого до важкого і навпаки (побудова серіаційного ряду). *Виконує завдання самостійно чи за допомогою дорослого.</p>	<p>про навколишнє середовище Розвиток пізнавальних інтересів. Розвиток мисленнєвих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток зорового сприйняття та смакової чутливості. Розвиток вміння співвідносити слово з реальним предметом Розвиток вербальних і невербальних засобів спілкування.</p>
	<p>Розвиток смаку. Матеріал «смакові баночки», овочі фрукти Повторення поняття : солодкий, гіркий, кислий, солоний. Дидактична гра «Корзинка з овочами і фруктами»</p>	<p>1</p>	<p><i>Учень/учениця:</i> <i>Диференціює</i> за смаком: солодке, солоне, гірке, кисле. <i>Уміє впізнати</i> овочі назвати його ознаки: великий – маленький, солоний - солодкий – гіркий; <i>визначає</i> колір, форму мовленням чи глобальними таблицями. <i>Описує</i> запропонований овоч чи фрукт за планом, інструкційною таблицею. <i>Використовує</i> засвоєний словник в межах знайомого мовленнєвого</p>	<p>Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище Розвиток пізнавальних інтересів Розвиток мисленнєвих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток зорового сприйняття та нюхових рецепторів. Розвиток вміння співвідносити слово з реальним предметом Розвиток вербальних і невербальних засобів спілкування.</p>

			матеріалу(за допомогою альтернативних комунікацій).	
	<p>Температурні відчуття. Поняття «гарячий–теплий- холодний».</p> <p>Матеріал «теплові таблички», малюнки, побутові предмети.</p> <p>Зв'язок з реальним життям: обережне поводження з гарячими предметами.</p> <p>Термометр.</p>	2	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <p><i>Уміє “на дотик” визначати, який предмет (холодний, гарячий, теплий).</i></p> <p><i>Упізнає</i> термометри для вимірювання температури тіла, води</p> <p><i>*Виконує завдання за допомогою дорослого.</i></p> <p><i>Використовує</i> засвоєний словник в межах знайомого мовленнєвого матеріалу.</p> <p><i>*Вміє</i> на дотик розрізняти температуру тіла, води.</p> <p><i>Знає</i> правила поводження з гарячими предметами, термометрами.</p>	<p>Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище</p> <p>Розвиток пізнавальних інтересів</p> <p>Розвиток мисленнєвих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток зорового сприйняття та нюховихрецепторів. Розвиток вміння співвідносити слово з реальним предметом Розвиток вербальних і невербальних засобів спілкування.</p>
	<p>Сприймання запаху. Аромат.</p> <p>Характерні запахами предметів та об'єктів живої й неживої природи (приємний - неприємний запах, відсутність запаху). Дидактична гра «Визначити за запахом».</p>	1	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <p><i>Вміє вибирати</i> предмет за запахом</p> <p><i>*за допомогою і за словесною інструкцією.</i></p> <p><i>Розрізняє</i> за запахом предмети на відстані з допомогою дорослого.</p> <p><i>Диференціює</i> запахи з допомогою.</p> <p><i>Використовує</i> в словнику слова, що</p>	<p>Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище</p> <p>Розвиток пізнавальних інтересів</p> <p>Розвиток мисленнєвих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток зорового сприйняття та нюховихрецепторів. Розвиток</p>

			позначають аромати (пахучий).	вміння співвідносити слово з реальним предметом Розвиток вербальних і невербальних засобів спілкування.
7	Розвиток слухового сприймання і слухової пам'яті	5		
	Розпізнавання звуків. Робота з комп'ютером «Світ звуків»	2	<i>Учень/учениця:</i> <i>Розрізняє звуки за темами, «Подвір'я», «Звуки природи».</i> <i>Розпізнає 4-6 звуків.</i> З допомогою дорослого <i>співставляє</i> звук і малюнок. Працює з комп'ютером самостійно чи з допомогою дорослого.	Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище Розвиток пізнавальних інтересів. Розвиток мисленнєвих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток слухового сприймання. Розвиток вміння співвідносити слово з реальним предметом Розвиток вербальних і невербальних засобів спілкування.
	Занурюємося в світ звуків. Розрізнення мовних і музичних звуків. Музичні інструменти(3-4) Пластичне інтонування і виконання ритмічно-	3	<i>Учень/учениця:</i> <i>Намагається виконувати ритмічно-танцювальні рухи за показом дорослого.</i> <i>Розпізнає звучання музичних інструментів.</i>	Розвиток узгодженості рухових дій. Розвиток рухових навичок Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище Розвиток пізнавальних інтересів. Розвиток мисленнєвих операцій

	танцювальних рухів. Визначення заданого звуку в ряді слів.		<i>Уміє відтворити</i> простий ритмічний супровід плесканням, вистукуванням, тупотінням тощо. <i>Намагається виділити задані звуки у словах</i> плесканням з допомогою дорослого.	(аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток слухового сприймання. Розвиток вміння співвідносити слово з реальним предметом
8	Сприймання простору	7		
	Будова тіла людини: частини тіла Шикування в коло обличчям, спиною, боком. Рівномірно звужувати та розширювати коло. Музичні вправи -ігри «Дзеркало»,	2	<i>Учень/учениця:</i> <i>Знає</i> призначення кожної частини тіла. <i>Визначає</i> праву/ліву частини <i>Вміє</i> шикуватись в коло обличчям, спиною, боком, звужувати та розширювати коло <i>Намагається</i> виконувати вправи-ігри під музику. <i>*Орієнтується</i> на власному тілі, показує частини обличчя та тіла на собі, ляльці.	Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище та власне тіло. Розвиток пізнавальних інтересів. Розвиток мисленнєвих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток вміння орієнтуватись в просторі на основі зорової та кінестетичної чутливості. Розвиток вербальних і невербальних засобів спілкування.
	Розвиток умінь орієнтуватися в просторі з використанням прийменників на, в, над, під.	2	<i>Учень/учениця:</i> <i>визначає</i> положення предметів відносно один до одного на ілюстрації. <i>Виконує завдання</i> за словесною	Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище та власне тіло. Розвиток пізнавальних інтересів. Розвиток вміння орієнтуватись в просторі

			інструкцією <i>Орієнтується</i> на сторінках підручника, зошита.	на основі зорової та кінестетичної чутливості. Розвиток просторово-часової орієнтації, точності відтворення просторових, часових параметрів рухів.
	Виконання різних ігрових вправ на переміщення в школі, на вулиці.	3	<i>Учень/учениця:</i> <i>За словесною інструкцією переміщується</i> в просторі, знаходить певні предмети, об'єкти з допомогою. <i>Уміє</i> визначати положення предметів відносно один до одного. <i>*Виконує завдання на переміщення в просторі за інструкцією і за допомогою вчителя.</i>	Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище та власне тіло. Розвиток пізнавальних інтересів. Розвиток мисленневих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток просторово-часової орієнтації, точності відтворення просторових, часових параметрів рухів. Збагачення та конкретизація запасу жестових знаків і піктограм.
9	Сприймання часу	6		
	Сезонні зміни в природі в різні пори року: Осінь: похолодання, пожовкле листя, листопад, відліт	2	<i>Учень/учениця:</i> <i>Підбирає</i> малюнки відповідно пори року.	Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище. Розвиток пізнавальних інтересів.

	<p>птахів. Зима: сніг, лід, мороз. Весна: потепління, бурульки, танення снігу, приліт пташок, розпукування бруньок, Літо: спека, гроза. Місяці. Назви місяців.</p>		<p><i>*Має уявлення</i> про характерні ознаки кожної пори року. <i>*Впізнає</i> та показує на малюнках ознаки, які характеризують кожну пору року.</p>	<p>Розвиток мисленнєвих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток вміння співвідносити слово з реальним предметом Збагачення та конкретизація запасу жестових знаків і піктограм.</p>
	<p>Назви днів тижня, поняття: «завтра», «сьогодні», «вчора»,</p>	2	<p><i>Учень/учениця:</i> <i>Послідовно називає</i> (з допомогою глобальних табличок) дні тижня; <i>знає</i> кількість днів у тижні; може назвати який день був учора, який буде завтра, попередній і наступний день. <i>наводить приклади</i> характерних погодних ознак (з допомогою малюнків) вивчених місяців. <i>*Виконує</i> завдання за допомогою вчителя.</p>	<p>Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище Розвиток пізнавальних інтересів. Розвиток мисленнєвих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток вміння співвідносити слово з реальним предметом Збагачення та конкретизація запасу жестових знаків і піктограм.</p>
	<p>Доба. Режим дня. Складання режиму дня за допомогою ілюстрацій, словесних табличок.</p>	2	<p><i>Учень/учениця:</i> <i>Називає та показує</i>, які події відбуваються в природі в різні частини доби. <i>Впізнає</i> та показує на малюнках ознаки, які характеризують різний час</p>	<p>Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище Розвиток пізнавальних інтересів. Розвиток мисленнєвих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток</p>

		доби. <i>Намагається</i> скласти режим дня з допомогою ілюстрацій, словесних табличок.	вміння співвідносити слово з реальним предметом Збагачення та конкретизація запасу жестових знаків і піктограм.
--	--	---	---

На кінець року

Учень/учениця:

може: ходити по гімнастичному мату з зупинками для виконання завдання; присідати та вставати з предметом на голові; метання та ловіння малого м'яча, виконувати вправи кистьової гімнастики в пришвидшеному темпі; виконати елементарні стібки наполовні; виготовити прикрасу з бісеру; запам'ятовувати пари картинок; групувати геометричні фігури і тіла; співставляти, групувати за двома параметрами предмети; групувати предмети формою, за кольором, розміром (6-7шт.); підбирати кольори; розмічати папір; розрізняти звуки природи; скласти «теплові таблички»; визначити предмет за запахом; визначити за смаком овочі, фрукти; визначити і назвати частини тіла; визначити розташування предметів в просторі; називати пори року, часи доби, дні тижня з допомогою альтернативних комунікацій.

намагається: називати частини тіла, задіяні при виконанні вправи; танцювальні рухи з елементами української хореографії; вирізати ножицями по нанесених лініях; працювати за інструктивною картою, зразком. знаходити відмінні і спільні ознаки; порівнювати величини предметів за шириною, довжиною, знаходити в навколишній дійсності різні предмети за формою, дотиком; розфарбовувати не виходячи за рамки малюнку; описувати предмети(за питаннями чи інструкційною картою); класифікувати за формою, порівнювати масу двох предметів; визначати положення предметів відносно один до одного на ілюстрації; визначати сезонні зміни в природі; скласти розповідь про режим дня; виконувати правила гри.

(70 год. на рік, 2 год. на тиждень)

№ з/п	Зміст навчального матеріалу	К-ть годин	Очікувані результати розвитку учнів	Спрямованість корекційно-розвиткової роботи
1	Обстеження дітей; комплектація підгруп для корекційних занять	1		
2	Розвиток моторики	14		
	<p>Розвиток великої моторики. Вправи попередніх років навчання. Присідання на одній нозі (правій, лівій) з опорною рукою. Ходьба по гімнастичній лаві вдвох, розходженням. Ходьба по похилій площині вгору, вниз. Ходьба протиходом. Метання м'яча по підлозі, вгору в корзину Повзання: з підлізанням під перешкоди.</p>	3	<p><i>Учень/учениця:</i> <i>Називає</i> (усно, жестово чи з допомогою піктограми) основні просторові, часові та якісні ознаки рухових дій, <i>Виконує</i> ходьбу протиходом та по гімнастичній лаві вдвох з розходженням, ходьбу по похилій площині вгору, вниз. <i>Виконує</i> присідання та вставання. <i>Виконує</i> метання малого м'яча по підлозі та його ловіння. (за допомогою чи за показом учителя). <i>Виконує</i> метання м'яча в корзину (самостійно чи за допомогою вчителя).</p>	<p>Розвиток активності та стійкості довільної уваги. Розвиток пізнавальної активності. Розвиток просторової уяви. Розвиток кінетичних та кінестетичних відчуттів. Тренування вестибулярного апарату. Розвиток координації рухів. Розвиток узгодженості рухових дій, здатності до одночасних рухів. Розвиток здатності зберігати рівновагу в статичних</p>

			<p><i>Вміє</i> повзати різними способами змінюючи напрям. (наслідуючи вчителя чи самостійно)</p>	<p>положеннях і в русі. Формування навички правильної постави. Розвиток предметних дій по наслідуванню при спонуканні та організації їх з боку вчителя. Виховання здатності до співпраці в групі (в парі)</p>
<p>Тренування навички розслаблення і напруження. Виконання елементів гімнастичних та спортивно-прикладних вправ з предметами (м'ячем, стрічкою) під музично-ритмічний супровід.</p>	3	<p><i>Учень/учениця:</i> <i>Називає</i> основні частини тіла, задіяні при виконанні вправи (при підказці вчителя); <i>Називає</i> основні ознаки задіяних при виконанні вправ частин тіла та використаних предметів (за допомогою чи при підказці вчителя). <i>Виконує</i> елементи гімнастичних та спортивно-прикладних вправ з предметами (наслідуючи вчителя чи самостійно)</p>	<p>Розвиток пізнавальних інтересів. Розвиток просторового орієнтування. Розвиток тактильного відчуття. Розвиток предметних дій по наслідуванню при спонуканні та організації їх з боку вчителя. Розвиток координації рухів. Розвиток цілеспрямованості рухів рук, здатності до взаємодії обома руками. Розвиток здатності до одночасних рухів. Розвиток просторово-часової орієнтації, точності відтворення просторових, часових і силових параметрів рухів.</p>	

				Виховання навичок спілкування та роботи в групі (колективі).
	Ритмопластичні вправи	3		
	<p>Танцювальні рухи в парах, в групі. Елементи українського танцю.</p> <p>Імітація рухів вовка, зайчика, лисички.</p> <p>*Імітація жабки.</p> <p>*Імітація рухів вітряка.</p>		<p><i>Учень/учениця:</i></p> <p><i>Сприймає</i> кіно- та відеозаписи</p> <p><i>Розрізняє</i> початок та кінець музичного твору (за підказкою чи під контролем учителя);</p> <p><i>виконує</i> елементи української хореографії: основні позиції рук та ніг,</p> <p><i>Змінює</i> ритм і темп рухів відповідно музично-ритмічному супроводу (наслідуючи чи за показом учителя).</p> <p><i>Імітує</i> рухи(при підказці чи наслідуючи учителя).</p>	<p>Розвиток цілеспрямованої уваги.</p> <p>Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище та власне тіло.</p> <p>Розвиток мисленнєвих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо).</p> <p>Розвиток здатності до сприймання та довільної імітації образу знайомого предмета (тварини), його аналізу та співставлення.</p> <p>Розвиток образної пам'яті.</p> <p>Розвиток координації рухів:</p> <p>Розвиток узгодженості рухових дій.</p> <p>Розвиток здатності зберігати рівновагу в статичних положеннях і в русі.</p> <p>Закріплення навички правильної постави.</p> <p>Естетичний розвиток.</p>

				<p>Корекція психоемоційного стану.</p> <p>Розвиток адекватних емоційних реакцій.</p> <p>Розвиток вміння співвідносити слово з реальним предметом, дією, істотою.</p> <p>Розвиток вербальних і невербальних засобів спілкування.</p> <p>Виховання колективізму, доброзичливості.</p>
	Кистьова та пальчикова гімнастика	2		
	<p>Вправа «Кулак- ребро- долоня»</p> <p>«Велосипед» «Кільця» «Оркестр»</p> <p>Вправи на взаємодію «Вухо-ніс».</p> <p>Вправи для самомасажу рук.</p> <p>Вправи пальчикової гімнастики з віршами.</p> <p>Імітаційні рухи кистей рук (миття рук, прання, одягання рукавичок)</p>		<p><i>Учень/учениця:</i></p> <p><i>Виконує</i> задані вправи самостійно чи з допомогою дорослого.</p> <p><i>Виконує</i> вправи пальчикової гімнастики самостійно чи з допомогою вчителя.</p> <p><i>Вміє</i> узгоджувати свої дії з діями іншого учня (за допомогою чи при підказці вчителя);</p> <p><i>Виконує</i> з допомогою чи самостійно вправи для розвитку міжпівкульної взаємодії.</p>	<p>Розвиток мисленневих операцій на основі послідовного виконання рухових дій.</p> <p>Розвиток координації рухових дій:</p> <p>Розвиток кінестетичного контролю при засвоєнні рухових навичок.</p> <p>Розвиток дрібної моторики рук.</p> <p>Формування позитивного психоемоційного стану.</p> <p>Виховання наполегливості,</p>

			<p><i>Виконує</i> масаж рук з допомогою чи за наслідуванням.</p> <p><i>Вміє</i> узгоджувати дихання з виконанням вправ (за нагадуванням учителя).</p> <p><i>*Намагається</i> виконувати вправи , супроводжуючи їх мовленням.</p>	<p>здатності до вольового зусилля, дисциплінованості</p>
	<p>«Чарівні візерунки»</p> <p>Створення композиції в крузі прямокутнику, квадраті з природного матеріалу різної форми та текстури.</p>	3	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <p><i>називає</i> властивості картону та паперу (твердий, м'який), засоби праці (лінійка, олівець, ножиці)</p> <p><i>ріже</i> ножицями папір самостійно.</p> <p><i>намагається</i> розмічати папір лінійкою з допомогою вчителя.</p> <p><i>Уміє</i> самостійно підбирати матеріал різної форми та текстури.</p> <p>Самостійно чи з допомогою <i>визначає</i> структуру візерунка (повторення, чергування елементів), форму та текстуру елементів.</p> <p><i>Уміє</i> доводити розпочату справу до кінця.</p> <p><i>*виготовляє</i> вироби із паперу за наочною опорою.</p>	<p>Розвиток узгодженості рухових дій.</p> <p>Розвиток кінестетичного контролю при засвоєнні рухових навичок</p> <p>Розвиток пізнавальних інтересів.</p> <p>Розвиток мисленневих операцій на основі послідовного виконання рухових дій.</p> <p>Розвиток уміння орієнтуватись в просторі на основі зорової та кінестетичної чутливості.</p> <p>Естетичний розвиток. Збагачення та конкретизація запасу жестових знаків і піктограм. Виховання наполегливості, здатності до вольового зусилля,</p>

				дисциплінованості.
3	Тактильно-рухове сприймання	5		
	Сенсорні вправи, які допомагають розвитку тактильного відчуття. Мішечки з різними крупами. Прикраса з бісеру.	2	<i>Учень/учениця:</i> <i>уміє</i> на дотик впізнати крупи (вибрати піктограму): <i>уміє</i> підбирати предмети по аналогії, словесній інструкції (самостійно або * за допомогою дорослого). <i>уміє</i> самостійно виконувати певні завдання, пояснювати чи показувати жестами послідовність виконання. . Вміє виготовити прикрасу з бісеру	Розвиток цілеспрямованої уваги. Розвиток мисленневих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток зорового сприйняття та тактильно-вібраційної чутливості. Розвиток усвідомленого розуміння змісту зверненого мовлення. Розвиток вербальних і невербальних засобів спілкування. Виховання колективізму, доброзичливості
	Сенсорні вправи для вдосконалення навичок письма: Вправи на з'єднання «Складні віражі» (Провести по доріжці не відриваючи руку лінії) Графічні вправи на папері в	2	<i>Учень/учениця:</i> <i>креслить</i> лінії з'єднуючи ними малюнки самостійно, за зразком чи з допомогою дорослого. <i>намагається</i> виконувати лінії не відриваючи руки; <i>креслить</i> лінії на папері у велику клітинку (за зразком і пунктирними	Розвиток цілеспрямованої уваги. Розвиток кінестетичного контролю при засвоєнні рухових навичок. Розвиток пізнавальних інтересів. Розвиток мисленневих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток

	<p>клітинку. Накреслити задані елементи у рядку зошита по пунктирних лініях. Виконання різних елементів букв Малювання по клітинках.</p>		<p>лініями; за зразком за опорними точками) за зразком. <i>пише</i> букви самостійно чи з допомогою; <i>Намагається</i> відтворювати по клітинках заданий малюнок</p>	<p>зорового сприйняття та тактильно-вібраційної чутливості. Розвиток усвідомленого розуміння змісту зверненого мовлення. Виховання наполегливості, здатності до вольового зусилля, дисциплінованості</p>
	<p>Робота з пластиліном, тістом, глиною. Виконання сюжетних аплікацій, орнаментів.(заповнення рельєфного малюнку пластиліном) Ліплення букв. Складання складів.</p>	1	<p><i>Учень/учениця:</i> <i>знає</i> властивості глини та пластиліну, тіста, засоби праці – називає (показує) їх. <i>має</i> уявлення про просторове розташування деталей з допомогою вчителя. <i>виконує</i> сюжетні аплікації <i>заповнює</i> малюнок пластиліном, підбираючи колір <i>*виготовляє</i> букви з глини (пластиліну, тіста) разом з учителем.</p>	<p>Розвиток кінестетичного контролю при засвоєнні рухових навичок Розвиток пізнавальних інтересів. Розвиток мисленневих операцій на основі послідовного виконання рухових дій. Розвиток уміння орієнтуватись в просторі на основі зорової та кінестетичної чутливості. Естетичний розвиток. Збагачення та конкретизація запасу жестових знаків і піктограм. Виховання наполегливості, здатності до вольового зусилля,</p>

				дисциплінованості.
4	Сприймання форми, величини, кольору; конструювання предметів	20		
	Завдання з різними будівельними наборами. (металічний конструктор, «лего» З'єднання деталей різними способами Конструювання з опорою на зразок та інструкцією	4	<p><i>Учень/учениця:</i> <i>Розрізняє, (називає)</i> площинні геометричні фігури <i>співставляє</i> малюнок предмету з формою самостійно чи з допомогою вчителя. <i>використовує</i> засвоєний словник в межах знайомого мовленнєвого матеріалу за допомогою альтернативних комунікацій. <i>Знає способи</i> з'єднання деталей конструктора. Виділяє в навколишньому предметі певної форми. <i>Конструює</i> предмети побуту з допомогою геометричних фігур за зразком та інструкцією. <i>Вміє</i> використовувати отримані знання в повсякденній діяльності. <i>Уміє</i> класифікувати предмети за</p>	<p>Розвиток пізнавальних інтересів. Розвиток цілеспрямованої уваги. Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище. Розвиток мисленнєвих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток вміння орієнтуватись в просторі на основі зорової та кінестетичної чутливості. Розвиток вміння співвідносити слово з реальним предметом. Збагачення та конкретизація запасу жестових знаків і піктограм.</p>

			формою.	
Порівняння предметів за кількома критеріями (форма, висота, величина). Порівняльний ступінь. Виготовлення об'ємної листівки	4	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <p><i>Уміє</i> порівнювати предмети за двома критеріями, використовуючи слова: ширше-вужче, товще-тонше, більше - менше.</p> <p><i>Намагається</i> аналізувати, порівнювати, класифікувати предмети за двома критеріями, здійснювати серіацію предметів.</p> <p><i>* Утворює</i> ступені порівняння (Високий – вищий – нижчий, довгий – довший- коротший, великий- більший) за допомогою глобальних табличок</p> <p>З допомогою вчителя виготовляє виріб.</p> <p><i>Уміє</i> працювати в колективі.</p>	<p>Розвиток пізнавальних інтересів.</p> <p>Розвиток цілеспрямованої уваги.</p> <p>Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище.</p> <p>Розвиток мисленневих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо).</p> <p>Розвиток кінестетичного контролю при засвоєнні рухових навичок.</p> <p>Збагачення та конкретизація запасу жестових знаків і піктограм.</p> <p>Виховання здатності до співпраці в групі (в парі), навичок культури спілкування.</p>	
Створення композицій з килимкового конструктора. Колективна робота.	3	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <p><i>порівнює</i> предмети за кількома параметрами.</p> <p><i>називає</i> або <i>підбирає</i> глобальні таблички з назвами фігур.</p> <p><i>Уміє</i> *шляхом накладення і на «око» порівнювати предмети за кількома</p>	<p>Розвиток пізнавальних інтересів.</p> <p>Розвиток цілеспрямованої уваги.</p> <p>Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище.</p> <p>Розвиток мисленневих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток</p>	

			<p>параметрами.</p> <p><i>уміє</i> самостійно, за інструкцією чи з допомогою педагога складати візерунок, використовуючи отримані знання.</p> <p>*Використовує в активному словнику слова для порівняння вужче, ніж; ширше, ніж.</p>	<p>уміння орієнтуватись в просторі на основі зорової та кінестетичної чутливості.</p> <p>Розвиток вміння співвідносити слово з реальним предметом.</p> <p>Збагачення та конкретизація запасу жестових знаків і піктограм.</p>
<p>Конструювання об'ємних предметів із складових частин. Робота за інструктивною картою, зразком. Уміння передавати об'ємність предметів.</p> <p>Виготовлення об'ємних фігур(конус, циліндр)</p>	4	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <p><i>Називає</i> об'ємні фігури .</p> <p><i>Вирізає</i> деталі по прямих та заокруглених лініях, наклеює деталі.</p> <p><i>Виготовляє</i> ціле із геометричних фігур, за інструкційною картою.</p> <p><i>Знає технологію</i> конструювання виробів з окремих деталей.</p> <p>*Використовує засвоєний словник в межах зрозумілого мовленнєвого матеріалу, застосовуючи доступну форму (усне, жестове) мовлення, піктограми (за допомогою вчителя);</p> <p>*Виконує завдання за допомогою дорослого.</p>	<p>Розвиток пізнавальних інтересів.</p> <p>Розвиток цілеспрямованої уваги.</p> <p>Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище.</p> <p>Розвиток мисленнєвих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо).</p> <p>Розвиток кінестетичного контролю при засвоєнні рухових навичок.</p> <p>Розвиток вміння співвідносити слово з реальним предметом.</p> <p>Збагачення та конкретизація запасу жестових знаків і піктограм.</p> <p>Виховання здатності до співпраці в групі (в парі), навичок</p>	

				культури спілкування.
Конструювання об'ємних предметів із складових частин. Робота за інструктивною картою, зразком. Дидактичні ігри «Визнач правильно»	2	<p><i>Учень/учениця:</i> <i>уміє</i> порівнювати величини предметів за кількома параметрами. <i>Співставляє</i>, групує за розміром, формою та кольором предмети побуту. *За зразком і самостійно <i>складає</i> нові фігури. <i>Уміє</i> аналізувати зразок, працювати із схемами. Самостійно <i>визначає зайвий предмет</i> або предмет, якого не вистачає. *Виконує завдання самостійно чи за допомогою дорослого.</p>	<p>Розвиток мисленнєвих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток кінестетичного контролю при засвоєнні рухових навичок. Розвиток уміння орієнтуватись в просторі на основі зорової та кінестетичної чутливості. Розвиток вміння співвідносити слово з реальним предметом.</p>	
"Подорож в країну кольору". Відтінки кольорів (темно-синій, світло-зелений і тп.) Зафарбовування малюнків. Виконання малюнку (осінній, літній ліс). Змішування фарб, отримання нового кольору. «Намалюй веселку». Використання кольорової гама у	3	<p><i>Учень/учениця:</i> <i>Розрізняє</i> та називає кольори та відтінки. <i>Здійснює серіацію</i> табличок за кольором з допомогою; <i>Підбирає</i> олівці відповідного кольору <i>Зафарбовує</i>, не виходячи за рамки малюнку. <i>Використовує</i> в активному словнику слова-назви кольорів і їх відтінків.</p>	<p>Розвиток пізнавальних інтересів. Розвиток цілеспрямованої уваги. Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище. Розвиток мисленнєвих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток уміння орієнтуватись в просторі на основі зорової чутливості. Розвиток вміння співвідносити</p>	

	підборі тканин.		<i>Підбирає</i> кольорову гаму. *Виконує завдання за зразком.	слово з реальним предметом. Збагачення та конкретизація запасу жестових знаків і піктограм.
5	Розвиток зорового сприймання і зорової пам'яті	5		
	Формування навичок зорового аналізу і синтезу. Ігри «Знайди пару», «Тінь» Коректурні карти.	1	<i>Учень/учениця:</i> <i>вміє</i> групувати предмети за спільними ознаками. <i>запам'ятовує</i> пари предметів. <i>вміє</i> знаходити тінь предмета. <i>вміє</i> знаходити в коректурній карті малюнок, букву. *Виконує завдання самостійно або за допомогою дорослого.	Розвиток цілеспрямованої уваги. Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище. Розвиток мисленнєвих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток усвідомленого розуміння змісту зверненого мовлення. Розвиток вербальних і невербальних засобів спілкування. Виховання здатності до співпраці в групі (в парі), навичок культури спілкування.
	Знаходження відмінних і спільних ознак предметів. «Порівняй предмети». Знаходження «зайвої» іграшки, картинки. «Пара до пари», «Що в мішечку?»	2	<i>Учень/учениця:</i> <i>знаходить</i> відмінні і спільні ознаки групи предметів (самостійно або *за допомогою вчителя). <i>Уміє</i> запам'ятовувати пари слів, картинок,	Розвиток цілеспрямованої уваги. Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище. Розвиток мисленнєвих операцій Корекція зовнішнього прояву емоцій.

	У мішечку містяться дві іграшки або дві букви (пластикові або вирізані з картону) тощо. Вчитель показує все те, що він поклав у мішечок, учень запам'ятовує протягом хвилини. Потім обмацує їх і ліпить із пластиліну з пам'яті		<i>Самостійно</i> впливає по пам'яті букву. <i>Вміє</i> працювати в парі, в групі. <i>Розуміє</i> правила проведення дидактичних ігор і дотримується їх.	Розвиток вербальних і невербальних засобів спілкування. Виховання здатності до співпраці в групі (в парі), навичок культури спілкування.
	Визначення розташування предметів в просторі. Дидактична гра «В магазині» «В лікарні»).	2	<i>Учень/учениця:</i> <i>Може</i> самостійно або *за допомогою дорослого <i>визначити розташування</i> предметів в просторі. <i>Намагається</i> запам'ятати і по пам'яті відтворити місце розташування предметів в приміщенні. <i>Уміє</i> аналізувати зразок, працювати із схемами розташування предметів, порівнювати малюнок і реальне розташування предметів. <i>Намагається</i> виконувати правила під час рольових ігор.	Розвиток уваги, пам'яті. Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище. Розвиток мисленневих операцій Корекція зовнішнього прояву емоцій. Розвиток вербальних і невербальних засобів спілкування. Виховання здатності до співпраці в групі (в парі), навичок культури спілкування.
6	Сприймання особливих властивостей предметів	7		
	Закріплення поняття «глибокий-мілкий»	2	<i>Учень/учениця:</i> Практично <i>уміє диференціювати</i>	Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище

	<p>Складання серіаційної стрічки Складання казки – розповіді за серіцею малюнків (мнемо таблицями).</p>		<p>поняття «глибокий – мілкий». <i>Уміє утворювати і позначати словом порівняльний ступінь: : глибокий – глибше – самий глибокий; мілкий – наймілчіший.</i> <i>Складає розповідь з певним сюжетом.</i> <i>*Уміє грати в сюжетно-рольові ігри, дотримуючись правил.</i></p>	<p>Розвиток пізнавальних інтересів. Розвиток мисленневих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток тактильно-вібраційної чутливості. Розвиток вміння співвідносити слово з реальним предметом.</p>
	<p>Поняття маси. Терези. Зв'язок із життям: Зважування предметів, речовин.</p>	2	<p><i>Учень/учениця:</i> <i>Розуміє поняття важкий, легкий предмет.</i> <i>Розташовує предмети за їх масою від легкого до важкого і навпаки (побудова серіаційного ряду).</i> <i>Має поняття про терези.</i> <i>Намагається важити предмети на терезах з допомогою вчителя</i> <i>*Виконує завдання самостійно чи за допомогою дорослого.</i></p>	<p>Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище Розвиток пізнавальних інтересів. Розвиток мисленневих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток зорового сприйняття та баристичних відчуттів Розвиток вміння співвідносити слово з реальним предметом Розвиток вербальних і невербальних засобів спілкування.</p>
	<p>Матеріал «теплові таблички», малюнки, побутові предмети. Температура. Термометри для вимірювання температури тіла,</p>	2	<p><i>Учень/учениця:</i> <i>Уміє “на дотик” визначати, який предмет (холодний, гарячий, теплий).</i> <i>Упізнає термометри для вимірювання</i></p>	<p>Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище Розвиток пізнавальних інтересів Розвиток мисленневих операцій</p>

	води, повітря.		<p>температури тіла, води.</p> <p><i>групує</i> предмети (холодний-гарячий-теплий)</p> <p>*Виконує завдання за допомогою дорослого.</p> <p><i>Використовує</i> засвоєний словник в межах знайомого мовленнєвого матеріалу.</p> <p><i>Знає</i> правила поведження з гарячими предметами, термометрами.</p>	<p>(аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток зорового сприйняття та нюхових рецепторів. Розвиток вміння співвідносити слово з реальним предметом Розвиток вербальних і невербальних засобів спілкування.</p>
	Диференційоване сприймання ароматів (запах фруктів, квітів, парфюмерії). Правила гігієни.	1	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <p><i>Вміє вибирати</i> предмет за запахом</p> <p>*за допомогою і за словесною інструкцією.</p> <p><i>Розрізняє</i> за запахом предмети на відстані з допомогою дорослого.</p> <p><i>Диференціює</i> запахи (запах квітів, парфюмерії) з допомогою.</p> <p><i>Використовує</i> в словнику слова, що позначають аромати.</p>	<p>Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище Розвиток пізнавальних інтересів Розвиток мисленнєвих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток зорового сприйняття та нюхових рецепторів. Розвиток вміння співвідносити слово з реальним предметом Розвиток вербальних і невербальних засобів спілкування.</p>
7	Розвиток слухового сприймання і слухової пам'яті	5		

	<p>Занурюємося в світ звуків. Розрізнення мовних і музичних звуків. Дидактичні ігри «Який музичний інструмент звучить» Пластичне інтонування і виконання ритмічно-танцювальних рухів. Дидактична гра «Крокуєм-танцюєм» Визначення заданого звуку в ряді слів.</p>	2	<p><i>Учень/учениця:</i> <i>Намагається виконувати</i> ритмічно-танцювальні рухи за показом дорослого. <i>Розпізнає</i> звучання музичних інструментів. <i>Уміє відтворити</i> простий ритмічний супровід плесканням, вистукуванням, тупотінням тощо. <i>Намагається виділити задані звуки у</i> словах плесканням з допомогою дорослого.</p>	<p>Розвиток узгодженості рухових дій. Розвиток рухових навичок Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище Розвиток пізнавальних інтересів. Розвиток мисленневих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток слухового сприймання. Розвиток вміння співвідносити слово з реальним предметом</p>
	<p>Розвиток слухового сприймання. Диференціація звуків мови. Виділення звуку за інструкцією вчителя.</p>	2	<p><i>Учень/учениця:</i> <i>Розрізняє</i> звуки мови. <i>Визначає</i> звук за інструкцією вчителя. <i>Вміє</i> працювати з інструктивними картками. <i>Знає</i> голосні й приголосні звуки, розрізняє їх <i>співвідносить</i> букви і звуки</p>	<p>Розвиток елементарних уявлень про мовні звуки Розвиток пізнавальних інтересів. Розвиток мисленневих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток слухового сприймання. Розвиток вміння співвідносити букви і звуки Розвиток вербальних і невербальних засобів спілкування.</p>
	Робота з комп'ютером .	1	<i>Учень/учениця:</i>	Розвиток елементарних уявлень

	Розпізнавання голосів свійських тварин, птахів, звуків природи. Дидактична гра «Знайди малюнок за голосом».		<i>Розпізнає</i> голоси тварин, птахів, звуків природи. Самостійно чи з допомогою дорослого <i>підбирає ілюстрацію</i> . <i>Вміє порівнювати</i> за силою та тембром звуку.	про навколишнє середовище Розвиток пізнавальних інтересів. Розвиток мисленнєвих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток слухового сприймання. Розвиток вміння співвідносити слово з реальним предметом
8	Сприймання простору	7		
	Частини тіла людини і тварини. Дидактичні ігри «Поліклініка» «У ветеринара»	2	<i>Учень/учениця:</i> <i>Знає</i> назви частин тіла людини і тварини, окремих органів; <i>Намагається</i> звернутися до лікаря з допомогою вчителя. <i>Намагається</i> вести діалог (письмово чи з допомогою альтернативних комунікацій); <i>Орієнтується</i> у власному тілі, показує його частини.	Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище та власне тіло. Розвиток пізнавальних інтересів. Розвиток мисленнєвих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток уміння орієнтуватись в просторі на основі зорової та кінестетичної чутливості. Розвиток вербальних і невербальних засобів спілкування.
	Орієнтування за межами навчального закладу. Дорога, магазин, пошта.	3	<i>Учень/учениця:</i> <i>Знає</i> правила поведінки на дорозі, в громадських місцях;	Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище та власне тіло.

			<p><i>Знає</i> призначення закладів; <i>Співставляє</i> ілюстрацію і назву; <i>Намагається</i> вести діалог (письмово чи з допомогою альтернативних комунікацій); <i>Намагається</i> за допомогою вчителя орієнтуватися на дорозі, в магазині, на пошті</p>	<p>Розвиток просторової пам'яті. Розвиток пізнавальних інтересів. Розвиток уміння орієнтуватись в просторі на основі зорової чутливості. Розвиток просторово-часової орієнтації, точності відтворення просторових, часових параметрів рухів.</p>
	Виконання різних ігрових вправ на переміщення в просторі з використанням прийменників.	2	<p><i>Учень/учениця:</i> <i>За словесною інструкцією переміщує</i> предмети в просторі, знаходить певні предмети. <i>визначає</i> положення предметів відносно один до одного. *Виконує завдання на переміщення в просторі за інструкцією.</p>	<p>Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище та власне тіло. Розвиток пізнавальних інтересів. Розвиток мисленневих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток просторово-часової орієнтації, точності відтворення просторових, часових параметрів рухів. Збагачення та конкретизація запасу жестових знаків і піктограм.</p>
9	Сприймання часу	6		
	Сезонні зміни в природі в різні	3	<i>Учень/учениця:</i>	Розвиток елементарних уявлень

	<p>пори року. Місяці.</p>		<p><i>Підбирає</i> малюнки відповідно сезонних змін. <i>Знає</i> характерні ознаки кожної пори року. *Впізнає та показує на малюнках ознаки, які характеризують кожну пору року. <i>Намагається</i> розподіляти сезонні зміни в природі за місяцями; Виконує завдання за допомогою дорослого або самостійно.</p>	<p>про навколишнє середовище Розвиток пізнавальних інтересів. Розвиток мисленнєвих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток вміння співвідносити слово з реальним предметом Збагачення та конкретизація запасу жестових знаків і піктограм.</p>
	<p>Поняття часу. Режим дня. Годинник.. Поняття часу «Що довше: доба–година–хвилина». Дидактична гра «Стрілки годинника».</p>	<p>3</p>	<p><i>Учень/учениця:</i> <i>Знає</i> назви частин доби; <i>Намагається</i> називати міри часу, співвідносити міри часу з допомогою дорослого. <i>Намагається</i> визначати час за годинником. <i>Переміщує</i> стрілки годинника за інструкцією самостійно чи з допомогою вчителя.</p>	<p>Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище Розвиток пізнавальних інтересів. Розвиток мисленнєвих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток вміння співвідносити слово з реальним предметом Збагачення та конкретизація запасу жестових знаків і піктограм.</p>

На кінець року

Учень/учениця:

може: ходити по гімнастичній лаві вдвох, з розходженням, по похилій площині вгору, вниз; метати м'яч вгору в корзину, повзати з підлізанням під перешкоди; імітувати рухи тварин; виконувати вправи кистьової гімнастики для розвитку міжпівкульної взаємодії; створювати композиції в крузі; вирізати ножицями по нанесених лініях; визначати структуру візерунку (повторення, чергування елементів), форму та текстуру елементів; впізнати крупи на дотик; заповнювати рельєфний малюнок пластиліном; виготовляти ціле із геометричних фігур, за інструкційною картою, зразком; створювати композиції з килимкового конструктора; визначати зайвий предмет або предмет, якого не вистачає; групувати предмети за спільними ознаками; розмічати папір; розфарбовувати не виходячи за рамки малюнку; диференціювати поняття «глибокий – мілкий»; групувати предмети (холодний-гарячий- теплий); вибирати предмет за запахом; впізнавати звуки природи;; запам'ятовувати і відтворювати ряд предметів, серіаційну стрічку; відтворювати простий ритмічний супровід плесканням, вистукуванням, тупотінням; співвідносити букви і звуки; визначити і називати частини тіла людини, тварини; визначити положення предметів відносно один до одного; підбирати малюнки відповідно сезонних змін; назвати частини доби; працювати в парі, в колективі.

намагається: присідати на одній нозі (правій, лівій) з опорною рукою; називати частини тіла, задіяні при виконанні вправи; виконувати танець з елементами української хореографії; змінювати ритм і темп рухів відповідно музично-ритмічному супроводу; виконувати лінії не відриваючи руки; писати букви та їх елементи; співставляти малюнок предмета з формою; співставляти, групувати, порівнювати за кількома параметрами предмети; підбирати глобальні таблички з назвами кольорів, розмірів; утворювати ступені порівняння; працювати за інструктивною картою, зразком; аналізувати зразок, працювати зі схемами; знаходити в навколишній дійсності різні предмети за формою, дотиком; розрізняти та називати відтінки кольорів; відтворити по пам'яті місце розташування предметів в приміщенні; складати казки – розповіді за серією малюнків; важити предмети на терезах; виділяти задані звуки у словах плесканням; порівнювати за силою та тембром звуку; орієнтуватися на дорозі, в магазині, на пошті.

(70 год. на рік, 2 год. на тиждень)

№ з/п	Зміст навчального матеріалу	К-ть годин	Очікувані результати розвитку учнів	Спрямованість корекційно-розвиткової роботи
1	Обстеження дітей; комплектація підгруп для корекційних занять	1		
2	Розвиток моторики	14		
	<p>Розвиток великої моторики. <i>Ходьба:</i> із переходом на біг; різновиди ходьби, поворотів на гімнастичній лаві; фігурне марширування. Шиккування та перешиковування. <i>Стрибки:</i> через набивний м'яч. <i>Метання:</i> малого м'яча з різних в.п. та ловіння його, передача в парах. <i>Повзання:</i> по-пластунському з підлізанням під перешкоди.</p>	3	<p><i>Учень/учениця:</i> <i>називає</i> основні дії (з допомогою вчителя, використовуючи жести, піктограми). <i>виконує</i> різні види ходи, біг, фігурне марширування та перешиковування. <i>виконує</i> стрибки через перешкоду. <i>виконує</i> метання та ловіння м'яча з різних в.п., передачу його в парах. <i>Вміє повзати:</i> по-пластунському з підлізанням під перешкоди.</p>	<p>Розвиток пізнавальної активності. Розвиток просторової уяви. Розвиток кінетичних та кінестетичних відчуттів. Тренування вестибулярного апарату. Розвиток координації рухів. Розвиток узгодженості рухових дій, здатності до одночасних рухів. Розвиток здатності зберігати рівновагу в статичних положеннях і в русі. Формування навички правильної</p>

				постави. Розвиток предметних дій по наслідуванню при спонуканні та організації їх з боку вчителя. Виховання здатності до співпраці в групі (в парі)
	Тренування навички розслаблення і напруження. Виконання елементів гімнастичних та спортивно-прикладних вправ з предметами(різнокольоровими гімнастичними стрічками, м'ячами, обручами тощо) та без них під музично-ритмічний супровід.	3	<i>Учень/учениця:</i> <i>Називає</i> основні частини тіла, задіяні при виконанні вправи (при підказці вчителя); <i>виконує</i> елементи гімнастичних та спортивно-прикладних вправ з предметами (наслідуючи вчителя чи самостійно) <i>виконує</i> дії за показом; <i>дотримується</i> послідовності виконання вправ <i>вміє</i> узгоджувати дихання з виконанням вправи (при підказці чи за нагадуванням учителя).	Розвиток пізнавальних інтересів. Розвиток просторового орієнтування. Розвиток тактильного відчуття. Розвиток предметних дій по наслідуванню при спонуканні та організації їх з боку вчителя. Розвиток координації рухів. Розвиток здатності до одночасних рухів. Розвиток просторово-часової орієнтації, точності відтворення просторових, часових і силових параметрів рухів. Виховання навичок спілкування та роботи в групі (колективі).
	Ритмопластичні вправи	3		
	Танцювальні рухи в парах (чи в групі).		<i>Учень/учениця:</i> <i>виконує</i> танцювальні рухи в парах	Розвиток здатності до сприймання та довільної імітації

	<p>Елементи української хореографії.</p> <p>Пружні нахили. Імітація рухів весляра, рибалки.</p> <p>*Імітація лагідного котика та котика, що сердиться.</p>		<p><i>змінює</i> темп рухів відповідно музично-ритмічному супроводу (самостійно чи наслідуючи учителя).</p> <p><i>Знає</i> елементи української хореографії</p> <p><i>імітує</i> рух тварин з показом ілюстрації (наслідуючи учителя).</p> <p><i>імітує</i> рухи людей.</p>	<p>образу знайомого предмета (тварини), його аналізу та співставлення.</p> <p>Розвиток образної пам'яті.</p> <p>Розвиток координації рухів:</p> <p>Розвиток узгодженості рухових дій.</p> <p>Розвиток здатності зберігати рівновагу в статичних положеннях і в русі.</p> <p>Закріплення навички правильної постави.</p> <p>Естетичний розвиток.</p> <p>Корекція психоемоційного стану.</p> <p>Розвиток адекватних емоційних реакцій.</p> <p>Розвиток вміння співвідносити слово з реальним предметом, дією, істотою.</p> <p>Розвиток вербальних і невербальних засобів спілкування.</p> <p>Виховання колективізму, доброзичливості.</p>
	Кистьова та пальчикова	2		

	гімнастика			
	<p>Вправи «Кулак- ребро- долоня»в швидкому темпі «Кільця»(почергове торкання великого пальця іншими пальцями протилежної руки). Кінестетичні вправи в парі «Велосипед» Вправи для міжпівкульної взаємодії. Вправи для самомасажу рук. Вправи пальчикової гімнастики з віршами</p>		<p><i>Учень/учениця:</i> <i>Виконує</i> задані вправи самостійно чи з допомогою дорослого. <i>Вміє узгоджувати</i> свої дії з діями іншого учня (за допомогою чи при підказці вчителя); <i>Виконує</i> масаж рук з допомогою чи за наслідуванням. <i>Вміє</i> узгоджувати дихання з виконанням вправ (за нагадуванням учителя). <i>*Намагається</i> виконувати вправи , супроводжуючи їх мовленням.</p>	<p>Розвиток мисленнєвих операцій на основі послідовного виконання рухових дій. Розвиток координації рухових дій: Розвиток кінестетичного контролю при засвоєнні рухових навичок. Розвиток дрібної моторики рук. Формування позитивного психоемоційного стану. Виховання наполегливості, здатності до вольового зусилля, дисциплінованості</p>
	<p>Згинання паперу. Вирізання ножицями. Розмітка паперу. Об'ємна аплікація з паперу різної текстури.</p>	3	<p><i>Учень/учениця:</i> <i>Знає</i> про властивості картону та паперу (твердий, м'який), засоби праці (лінійка, олівець, ножиці) (вибирає їх за показом та з допомогою учителя). <i>ріже</i> ножицями по лінії розмітки. <i>намагається</i> розмічати папір лінійкою самостійно чи з допомогою вчителя.</p>	<p>Розвиток координації рухових дій Розвиток зорового сприйняття та тактильно-вібраційної чутливості і пам'яті. Розвиток здатності до виконання вправ за інструкцією вчителя. Розвиток комунікативних навичок. Розвиток дрібної моторики рук.</p>

			<i>Визначає</i> послідовність дій. <i>*виготовляє</i> вироби із паперу за наочною опорою та інструкцією.	Розвиток мисленнєвих операцій на основі послідовного виконання рухових дій.
3	Тактильно-рухове сприймання	5		
	«Гудзикова аплікація» Затягування нитки в голку. Пришивання гудзиків.	2	<i>Учень/учениця:</i> <i>уміє</i> затягує нитку в голку; <i>уміє</i> підбирати гудзики по аналогії, словесній інструкції (самостійно або * за допомогою дорослого). <i>уміє</i> пришивати гудзики <i>уміє</i> пояснювати чи показувати жестами послідовність виконання роботи; <i>уміє</i> координувати дії рук і очей. <i>самостійно може</i> виконати аплікацію з гудзиків за інструкцією.	Розвиток уваги. Розвиток мисленнєвих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток зорового сприйняття та тактильно-вібраційної чутливості. Розвиток усвідомленого розуміння змісту зверненого мовлення. Виховання наполегливості, здатності до вольового зусилля, дисциплінованості.
	Сенсорні вправи для вдосконалення навичок письма. Техніки з Арт-терапії «Крапки» «Замалюй рибку» Графічні вправи на папері в клітинку. Гра «Домалюй чого не вистачає» Накреслити задані елементи у	3	<i>Учень/учениця:</i> <i>Креслить</i> лінії самостійно, за зразком чи за поясненням дорослого; <i>Виконує</i> графічні вправи на папері в клітинку; <i>Креслить</i> задані елементи у рядку, визначаючи відсутні; <i>Визначає</i> симетрію в малюнку	Розвиток цілеспрямованої уваги. Розвиток кінестетичного контролю при засвоєнні рухових навичок. Розвиток пізнавальних інтересів. Розвиток мисленнєвих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо).

	рядку зошита, визначаючи відсутні елементи. Записування букв(слів, речень). Створення малюнка по клітинках.		самостійно чи з допомогою. <i>Записує</i> букви, слова, речення (самостійно чи з допомогою педагога). <i>Створює</i> малюнок по клітинках.	Розвиток усвідомленого розуміння змісту зверненого мовлення. Виховання наполегливості, здатності до вольового зусилля, дисциплінованості
4	Сприймання форми, величини, кольору; конструювання предметів	20		
	Завдання з різними будівельними наборами. Форма предметів. Порівняння предметів, що відрізняються кількома параметрами, співставлення з малюнками. Конструювання предметів без опори на зразок, за словесною інструкцією. Складання інструкції за допомогою малюнків, глобальних табличок.	4	<i>Учень/учениця:</i> <i>Знає геометричні фігури</i> <i>співставляє</i> малюнок предмета з формою, величиною самостійно чи з допомогою вчителя; <i>Підбирає предмети</i> за формою, кольором, величиною за інструкцією вчителя; <i>Намагається</i> конструювати виріб за словесною інструкцією; <i>Складає інструкцію</i> товаришеві за допомогою малюнків, глобальних табличок з допомогою вчителя. <i>використовує</i> засвоєний словник в межах знайомого мовленнєвого	Розвиток пізнавальних інтересів. Розвиток цілеспрямованої уваги. Розвиток обсягу та точності оперативної та довготривалої пам'яті. Розвиток вміння оперувати не тільки конкретними образами, а й окремими елементарними поняттями. Розвиток мисленнєвих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток вербальних і невербальних засобів спілкування.

			матеріалу за допомогою альтернативних комунікацій.	Формування позитивного психоемоційного стану. Розвиток комунікативних навичок.
	<p>Робота з геометричним конструктором.</p> <p>Колективна робота «Місто нашої мрії». Визначення елементів конструкції</p> <p>Складання розповіді.</p> <p>Робота з магнітним конструктором</p>	5	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <p><i>Уміє працювати</i> з геометричним та з магнітним конструктором</p> <p><i>Уміє порівнювати</i> предмети за різними параметрами.</p> <p><i>розміщувати</i> їх на площині за інструкцією.</p> <p><i>Визначає</i> елементи фігури з яких складається замок, будинки конструкції самостійно чи з допомогою;</p> <p><i>Намагається</i> з допомогою педагога створювати розповідь, використовуючи, отримані знання та альтернативні комунікації;</p> <p>Уміє працювати в колективі.</p>	<p>Розвиток стійкості довільної уваги.</p> <p>Розвиток образної пам'яті.</p> <p>Розвиток зв'язного мовлення</p> <p>Розвиток мисленнєвих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо).</p> <p>Активізація розумової діяльності.</p> <p>Виховання здатності до співпраці в групі (в парі), навичок культури спілкування.</p>

<p>Порівняння Співставлення та групування предметів. Знаходження предметів за формою Конструктивні трикутники. Побудова з трикутників різних предметів, тварин</p>	<p>4</p>	<p><i>Учень/учениця:</i> <i>групує</i> предмети за кількома параметрами. <i>визначає</i> фігури, що порівнюються, за інструкцією вчителя. <i>уміє</i> за інструкцією самостійно чи з допомогою педагога підбирати до кожної фігури предмети, схожі за формою; намагається скласти з трикутників предмети, тварини;.</p>	<p>Розвиток пізнавальних інтересів. Розвиток довільної уваги. Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище. Розвиток мисленнєвих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток вміння співвідносити слово з реальним предметом. Розвиток здатності до виконання вправ за інструкцією вчителя.</p>
<p>Створення силуетів технічних об'єктів. Вантажівка, трактор, ракета.</p>	<p>2</p>	<p><i>Учень/учениця:</i> <i>Виготовляє</i> геометричні фігури необхідні для роботи; За зразком і самостійно <i>складає</i> силуети технічних об'єктів. <i>Уміє</i> аналізувати зразок, працювати зі схемами будувати з геометричних фігур транспорт. <i>визначає зайвий предмет</i> або предмет, якого не вистачає. *Виконує завдання самостійно чи за допомогою дорослого.</p>	<p>Розвиток цілеспрямованої уваги. Розвиток обсягу та точності оперативної та довготривалої пам'яті Розвиток мисленнєвих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток кінестетичного контролю при засвоєнні рухових навичок. Збагачення та конкретизація запасу жестових знаків і піктограм. Виховання наполегливості,</p>

				здатності до вольового зусилля, дисциплінованості.
	<p>"Подорож в країну кольору". Відтінки кольорів. Складання серіаційної доріжки.</p> <p>Дидактичні ігри «Збери гірлянду», «Уточни колір предмета» (помідор і морква, незабудка і слива, тощо)</p> <p>Визначення кольорів та відтінків (лісу, поля, гори, річки в різні пори року), Складання опису.</p> <p>Виконання малюнку зі змішуванням фарб.</p>	5	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <p><i>Розрізняє</i> кольори та відтінки.</p> <p><i>Складає</i> серіаційну доріжку</p> <p><i>Визначає</i> близькі за відтінком кольори предметів</p> <p><i>Уміє</i> змішувати фарби для отримання нового кольору чи відтінку.</p> <p><i>Виконує</i> завдання за інструкцією.</p> <p><i>Самостійно</i> чи з допомогою створює картини природи в різні пори року.</p> <p><i>Визначає</i> кольори та відтінки пейзажів у різні пори року</p> <p><i>Складає опис</i> мнемотаблицями з допомогою вчителя.</p> <p>*Виконує завдання за зразком і за допомогою дорослого.</p>	<p>Розвиток здатності до сприймання образу знайомого предмета, його аналізу та співставлення.</p> <p>Розвиток образної пам'яті.</p> <p>Розвиток стійкості довільної уваги.</p> <p>Розвиток мисленнєвих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо).</p> <p>Розвиток дрібної моторики</p> <p>Розвиток зорового сприймання</p> <p>Розвиток здатності до виконання вправ за інструкцією вчителя.</p>
5	Розвиток зорового сприймання і зорової пам'яті	5		
	<p>Ігри на розвиток зорової пам'яті.</p> <p>Геометричні фігури «Інопланетяни», «Які фігури заховані під серветкою» тощо</p>	2	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <p><i>Називає</i> геометричні фігури.</p> <p><i>Уміє аналізувати</i> предмет, що складається з кількох деталей.</p> <p><i>Уміє визначати</i> форму, матеріал,</p>	<p>Розвиток цілеспрямованої уваги.</p> <p>Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище.</p> <p>Розвиток мисленнєвих операцій (аналіз, синтез, класифікація,</p>

			<p>параметри величини, колір кожної фігури самостійно чи з допомогою конструктивної картки..</p> <p>*Виконує завдання самостійно або за допомогою дорослого.</p> <p><i>Уміє працювати в парі, в колективі</i></p>	<p>порівняння тощо). Розвиток усвідомленого розуміння змісту зверненого мовлення. Розвиток вербальних і невербальних засобів спілкування.</p>
	<p>Ігри на розвиток зорової пам'яті «Що заховалося?» «Запам'ятай і повтори»</p> <p>Робота з мнемодоріжками, мнемозагадками.</p>	3	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <p>Самостійно або *за допомогою вчителя <i>знаходить заховані в малюнку предмети.</i></p> <p><i>Намагається запам'ятати ряд предметів і відтворювати його.</i></p> <p><i>уміє порівнювати предмети за кольором, формою, величиною.</i></p> <p><i>Запам'ятовує мнемодоріжку та відтворює зміст.</i></p> <p>*Виконує завдання за допомогою дорослого.</p>	<p>Розвиток цілеспрямованої уваги.</p> <p>Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище.</p> <p>Розвиток мисленнєвих операцій</p> <p>Корекція зовнішнього прояву емоцій.</p> <p>Розвиток вербальних і невербальних засобів спілкування.</p> <p>Виховання здатності до співпраці в групі (в парі), навичок культури спілкування.</p>
6	Сприймання особливих властивостей предметів	6		
	<p>Розрізнення текстури тканини</p> <p>Дидактичні ігри «Одягни ляльку»</p> <p>«Знайди пару» «Підбери</p>	1	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <p><i>розрізняє</i> текстуру тканини;</p> <p><i>знаходить</i> пару тканині на дотик;</p> <p><i>підбирає</i> однаковий за текстурою</p>	<p>Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище</p> <p>Розвиток пізнавальних інтересів.</p> <p>Розвиток мисленнєвих операцій</p>

	хустинку»		<p>одяг <i>уміє</i> одягати ляльку; <i>уміє</i> зав'язувати стрічки, хустинки; <i>знає</i> назви одягу <i>співставляє</i> за розміром, кольором, текстурою одяг.</p>	<p>(аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток тактильно чутливості. Розвиток вміння співвідносити слово з реальним предметом Розвиток вербальних і невербальних засобів спілкування.</p>
	<p>Визначення матеріалу. Дидактичні ігри «З чого виготовлений предмет» (скляний, дерев'яний, шкіряний, пластиковий, тощо)</p>	1	<p><i>Учень/учениця:</i> <i>Знає</i> назви матеріалів з яких виготовлений предмет; <i>співставляє</i> предмети з різних матеріалів; <i>визначає</i> матеріал з чого виготовлений предмет на дотик</p>	<p>Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище Розвиток пізнавальних інтересів. Розвиток мисленнєвих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток тактильних відчуттів. Розвиток вміння співвідносити слово з реальним предметом Розвиток вербальних і невербальних засобів спілкування.</p>

<p>Ознайомлення дітей з характерними запахами предметів та об'єктів живої й неживої природи (приємний - неприємний запах, відсутність запаху). Дидактична гра «Баночки із запахами». Обережно отруйні речовини.</p>	<p>1</p>	<p><i>Учень/учениця:</i> <i>Вміє</i> визначати наявність або відсутність запаху предметів та об'єктів живої й неживої природи. <i>Вміє</i> вибирати предмет за запахом за допомогою або за словесною інструкцією. <i>Називає</i> предмет за запахом <i>Знає</i> правила поведінки з отруйними речовинами *За допомогою дорослого визначає предмети за запахом, показує відчуття мімікою, жестами.</p>	<p>Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище Розвиток пізнавальних інтересів Розвиток мисленнєвих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток зорового сприйняття та нюхових рецепторів. Розвиток вміння співвідносити слово з реальним предметом Розвиток вербальних і невербальних засобів спілкування.</p>
<p>Сприймання смакових еталонів Дидактична гра «Визнач за смаком» (із зав'язаними очима визначає продукти (варені ,сирі) (молочні) тощо за смаком.</p>	<p>1</p>	<p><i>Учень/учениця:</i> <i>Вміє</i> визначати смак продуктів; <i>Намагається</i> вибирати предмет за смаком за допомогою або за словесною інструкцією. <i>Називає</i> предмет за смаком; <i>Намагається розрізнати</i> варені і сирі продукти</p>	<p>Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище Розвиток пізнавальних інтересів Розвиток мисленнєвих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток зорового сприйняття та смакових рецепторів. Розвиток вміння співвідносити слово з реальним предметом Розвиток вербальних і невербальних засобів</p>

				спілкування.
Термометри для вимірювання температури тіла, води, повітря. Вимірювання температури.	1	<p><i>Учень/учениця:</i> <i>Упізнає</i> термометри для вимірювання температури тіла, води, повітря; <i>Вимірює</i> температуру тіла, води, повітря самостійно чи з допомогою <i>Намагається</i> визначати показники термометра. <i>Користується</i> термометром в куточку природи. *Виконує завдання за допомогою дорослого. <i>Використовує</i> засвоєний словник в межах знайомого мовленнєвого матеріалу. <i>Користується</i> термометром в куточку природи.</p>	<p>Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище Розвиток пізнавальних інтересів Розвиток мисленнєвих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток зорового сприйняття та нюхових рецепторів. Розвиток вміння співвідносити слово з реальним предметом Розвиток вербальних і невербальних засобів спілкування.</p>	
Терези. Зважування предметів, речовин.	1	<p><i>Учень/учениця:</i> <i>Має</i> уявлення про вагу предмета, <i>Намагається</i> визначити важчий предмет «на око» <i>Визначає</i> результати співставлення предметів за масою словами (табличками) важче, легше. <i>Групує</i> предмети за їх масою</p>	<p>Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище Розвиток пізнавальних інтересів. Розвиток мисленнєвих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток зорового сприйняття та бари стичних відчуттів. Розвиток</p>	

			<i>Важить</i> предмети з допомогою терезів самостійно чи з допомогою *Виконує завдання самостійно чи за допомогою дорослого.	вміння співвідносити слово з реальним предметом Розвиток вербальних і невербальних засобів спілкування.
7	Розвиток слухового сприймання і слухової пам'яті	5		
	<p>Занурюємося в світ звуків. Відтворення ритмічного малюнку музичного твору (відплескування, тупотіння, відбивання ритму бубоном, мара касами тощо) . Розрізнення музичних звуків. Дидактичні ігри «Визнач низький високий звук» Виконання ритмічно-танцювальних імітаційних рухів. Дидактична гра « Будь уважним»</p>	2	<p><i>Учень/учениця:</i> <i>Уміє відтворити</i> простий ритмічний супровід плесканням, вистукуванням, тупотінням тощо. <i>Намагається виконувати</i> ритмічно-танцювальні імітаційні рухи в залежності від темпу музики. <i>Розпізнає</i> звучання музичних інструментів <i>Розпізнає</i> низькі та високі звуки</p>	<p>Розвиток узгодженості рухових дій. Розвиток рухових навичок Розвиток пізнавальних інтересів. Розвиток мисленневих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток слухового сприймання. Розвиток вміння співвідносити слово з реальним предметом Розвиток вербальних і невербальних засобів спілкування.</p>
	<p>Розвиток слухового сприймання. Диференціація звуків мови. Виділення звуку за інструкцією вчителя. Дидактичні ігри «Впіймай звук» «Знайди слово» «Назви</p>	2	<p><i>Учень/учениця:</i> <i>Розрізняє</i> звуки мови. <i>Визначає</i> звук у словах за інструкцією вчителя. <i>Вміє</i> працювати з інструктивними картками.</p>	<p>Розвиток елементарних уявлень про мовні звуки Розвиток пізнавальних інтересів. Розвиток мисленневих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо).</p>

	першу(останню) букви в слові»		<p><i>Називає і групує</i> голосні й приголосні звуки, розрізняє їх.</p> <p><i>Намагається</i> називати першу і останню букви в слові, знаходити слова , що починаються з однієї букви</p> <p><i>співвідносить</i> букви і звуки</p>	<p>Розвиток слухового сприймання.</p> <p>Розвиток вміння співвідносити букви і звуки</p>
	Робота з комп'ютером . Розпізнавання звуків природи, тварин, птахів. Виконання імітаційних рухів, що характеризують звук.	1	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <p><i>Розпізнає</i> голоси тварин, птахів, звуки природи, звуки інструментів, приладів;</p> <p><i>Виконує</i> імітаційні рухи, що характеризують звук знарядь праці;</p> <p><i>Намагається</i> групувати звуки за певною темою</p> <p>Самостійно чи з допомогою дорослого <i>підбирає</i> ілюстрацію за почутим(тварина, птах, природні явища)</p>	<p>Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище</p> <p>Розвиток пізнавальних інтересів.</p> <p>Розвиток мисленнєвих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток слухового сприймання.</p> <p>Розвиток вміння співвідносити слово з реальним предметом</p>
8	Сприймання простору	7		
	Дидактичні ігри «Твоя дорога в школу (магазин)» Складання розповіді. Визначення предметів, які знаходяться ліворуч, праворуч, ззаді, спереді	3	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <p><i>Намагається</i> відтворити по пам'яті дорогу в школу, магазин.</p> <p><i>Складає</i> розповідь словесно або за допомогою ілюстрацій та з допомогою педагога.</p>	<p>Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище та власне тіло.</p> <p>Розвиток пізнавальних інтересів.</p> <p>Розвиток мисленнєвих операцій (аналіз, синтез, класифікація,</p>

	Гра «Автомобілі» пройти шлях за заданим маршрутом.		<i>Визначає</i> положення предметів ліворуч, праворуч, ззаді, спереді; Намагається відтворити по пам'яті дорогу в школу, магазин..	порівняння тощо). Розвиток уміння орієнтуватись в просторі на основі зорової та кінестетичної чутливості. Розвиток вербальних і невербальних засобів спілкування.
	Виконання завдань. Визначення відстані «на око», та з допомогою кроків. Знаходження предметів за інструкціями. Визначення місця положення предмета, дітей відносно себе. Визначення місця положення предмета, дітей відносно один одного. Дидактичні ігри «Що далі, що ближче?» «Що де знаходиться?»	4	<i>Учень/учениця:</i> <i>намагається</i> визначати відстань «на око», та з допомогою кроків; <i>Знаходить</i> предмети за інструкціями. <i>Визначає</i> місце положення предмета, дітей відносно себе <i>Визначає</i> місце положення предмета, дітей відносно один одного. Відповідає на запитання словесно чи з допомогою альтернативних комунікацій	Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище та власне тіло. Розвиток пізнавальних інтересів. Розвиток уміння орієнтуватись в просторі на основі зорової та кінестетичної чутливості. Розвиток просторово-часової орієнтації, точності відтворення просторових, часових параметрів рухів.
9	Сприймання часу	7		
	Визначення пір року за загадками, віршами. Опис сезонних змін в природі в різні пори року.	2	<i>Учень/учениця:</i> <i>Підбирає</i> малюнки пір року відповідно почутих(прочитаних) загадок, віршів. <i>Називає</i> ознаки пори року.	Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище Розвиток пізнавальних інтересів. Розвиток мисленнєвих операцій (аналіз, синтез, класифікація,

			<i>Описує</i> сезонні зміни в природі в різні пори року за допомогою картки, та з допомогою вчителя.	порівняння тощо). Розвиток зв'язного мовлення.Збагачення та конкретизація запасу жестових знаків і піктограм.
	Повторення назв днів тижня. Робота з таблицею «Режим дня» Складання діалогу.	3	<i>Учень/учениця:</i> <i>Вміє</i> користуватися графічною моделлю «доба»; <i>Вміє</i> користуватися таблицею «режим дня»; <i>Знає</i> дні тижня <i>Відповідає</i> на запитання. <i>Намагається</i> скласти діалог з допомогою вчителя.	Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище Розвиток пізнавальних інтересів. Розвиток мисленнєвих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток вміння співвідносити слово з реальним предметом Збагачення та конкретизація запасу жестових знаків і піктограм.
	Робота з годинником. Визначення часу.	2	<i>Учень/учениця:</i> <i>Знає</i> міри часу; <i>Намагається</i> визначати час за годинником. <i>Розрізняє</i> поняття: доба–година–хвилина – секунда. *Визначає час за годинником з точністю до 1 години з допомогою. *Співвідносить міри часу за зразком.	Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище Розвиток пізнавальних інтересів. Розвиток мисленнєвих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток вміння співвідносити слово з реальним предметом

На кінець року

Учень/учениця:

може: називати частини тіла, задіяні при виконанні вправи; виконувати різні види ходи, біг; виконувати стрибки через перешкоду; метати та ловіння м'яча, повзати з підлізанням під перешкоди; виконувати танцювальні рухи в парах, елементи української хореографії з основним положенням рук і ніг; виконувати вправи кистьової гімнастики для розвитку міжпівкульної взаємодії; креслить задані елементи у рядку, визначаючи відсутні; визначати симетрію в малюнку; підбирати предмети за формою, кольором, величиною за інструкцією вчителя; порівнювати, групувати предмети за різними параметрами; складати силуети технічних об'єктів, аналізуючи зразок, працюючи зі схемами; знаходити пару тканині на дотик; вибирати предмет за смаком; розпізнати звучання музичних інструментів, низькі та високі звуки; визначати положення предметів ліворуч, праворуч, ззаді, спереді; користуватися таблицями «режим дня» «доба»; назвати міри часу; працювати в парі, в колективі.

намагається: виконувати фігурне марширування та перешиковування; пояснювати чи показувати жестами послідовність виконання роботи(шиття, конструювати виріб за словесною інструкцією; складати інструкцію товаришеві за допомогою малюнків, працювати з конструктивними трикутниками, визначати близькі за відтінком кольори предметів, кольори та відтінки пейзажів; знаходити заховані в малюнку предмети; запам'ятовувати ряд предметів і відтворювати його; співставляти предмети з різних матеріалів; вимірювати температуру тіла, води, повітря; важити предмети з допомогою терезів; групувати голосні й приголосні звуки; називати першу і останню букви в слові; групувати немовні звуки за певною темою; відтворити по пам'яті дорогу в школу, магазин; визначати відстань «на око», та з допомогою кроків; підбирати малюнки пір року відповідно почутих(прочитаних) загадок, віршів; складати діалог; визначати час за годинником.

(70 год. на рік, 2 год. на тиждень)

№ з/п	Зміст навчального матеріалу	К-ть годин	Ймовірно очікувані результати	Спрямованість корекційно-розвиткової роботи
1	Обстеження дітей; комплектація підгруп для корекційних занять	1		
2	Розвиток моторики	14		
	<p>Розвиток великої моторики. <i>Ходьба:</i> прискорена; фігурне марширування за орієнтирами; з подоланням вертикальних і горизонтальних перешкод. <i>Ходьба:</i> у чергуванні зі стрибками; у чергуванні з бігом. <i>Стрибки</i> через перешкоду. <i>Метання:</i> малого м'яча з різних в.п.; <i>Повзання:</i> з підлізанням під перешкоди.</p>	3	<p><i>Учень/учениця:</i> <i>називає</i> основні дії (з допомогою вчителя, використовуючи жести, піктограми). <i>виконує</i> ходьбу прискорену; фігурне марширування за орієнтирами; з подоланням вертикальних і горизонтальних перешкод. <i>виконує</i> стрибки через перешкоду. <i>виконує</i> метання та ловіння м'яча з різних в.п., <i>Вміє повзати:</i> з підлізанням під перешкоди.</p>	<p>Розвиток пізнавальної активності. Розвиток просторової уяви. Розвиток кінетичних та кінестетичних відчуттів. Тренування вестибулярного апарату. Розвиток координації рухів. Розвиток узгодженості рухових дій, здатності до одночасних рухів. Розвиток здатності зберігати рівновагу в статичних положеннях і в русі. Формування навички правильної</p>

				постави. Розвиток предметних дій по наслідуванню при спонуканні та організації їх з боку вчителя. Виховання здатності до співпраці в групі (в парі)
	Тренування навички розслаблення і напруження. Виконання елементів гімнастичних та спортивно-прикладних вправ з предметами(різнокольоровими гімнастичними стрічками, м'ячами, обручами тощо) та без них під музично-ритмічний супровід.	3	<i>Учень/учениця:</i> <i>Називає</i> основні частини тіла, задіяні при виконанні вправи (при підказці вчителя); <i>виконує</i> елементи гімнастичних та спортивно-прикладних вправ з предметами (наслідуючи вчителя чи самостійно) <i>виконує</i> дії за показом; <i>дотримується</i> послідовності виконання вправ <i>вміє</i> узгоджувати дихання з виконанням вправи (при підказці чи за нагадуванням учителя).	Розвиток пізнавальних інтересів. Розвиток просторового орієнтування. Розвиток тактильного відчуття. Розвиток предметних дій по наслідуванню при спонуканні та організації їх з боку вчителя. Розвиток координації рухів. Розвиток здатності до одночасних рухів. Розвиток просторово-часової орієнтації, точності відтворення просторових, часових і силових параметрів рухів. Виховання навичок спілкування та роботи в групі (колективі).
	Ритмопластичні вправи	3		
	Танцювальні рухи в парах (чи в групі). Елементи вальсу		<i>Учень/учениця:</i> <i>виконує</i> танцювальні рухи в парах	Розвиток здатності до сприймання та довільної імітації

	<p>Імітація гри на музичних інструментах. Імітація сонечка, вітру, дощу. Імітація роботи на комп'ютері (друку). *Імітація рухів чаплі, польоту птахів.</p>		<p><i>змінює</i> темп рухів відповідно музично-ритмічному супроводу (самостійно чи наслідуючи учителя). <i>Знає</i> елементи вальсу <i>імітує</i> рухи за показом ілюстрації (наслідуючи учителя). <i>імітує</i> рухи людей.</p>	<p>образу знайомого предмета (тварини), його аналізу та співставлення. Розвиток образної пам'яті. Розвиток координації рухів: Розвиток узгодженості рухових дій. Розвиток здатності зберігати рівновагу в статичних положеннях і в русі. Закріплення навички правильної постави. Естетичний розвиток. Корекція психоемоційного стану. Розвиток адекватних емоційних реакцій. Розвиток вміння співвідносити слово з реальним предметом, дією, істотою. Розвиток вербальних і невербальних засобів спілкування. Виховання колективізму, доброзичливості.</p>
	Кистьова та пальчикова	2		

	гімнастика			
	<p>Вправи «Кулак- ребро- долоня»в швидкому темпі «Кільця» «Пальцехід» «Замок» «Барабанщик» тощо Вправи для самомасажу рук. Вправи пальчикової гімнастики з віршами</p>		<p><i>Учень/учениця:</i> <i>Виконує</i> задані вправи самостійно чи з допомогою дорослого. <i>Вміє узгоджувати</i> свої дії з діями іншого учня (за допомогою чи при підказці вчителя); <i>Виконує</i> масаж рук з допомогою чи за наслідуванням. <i>Вміє узгоджувати</i> дихання з виконанням вправ (за нагадуванням учителя). <i>*Намагається</i> виконувати вправи , супроводжуючи їх мовленням.</p>	<p>Розвиток мисленнєвих операцій на основі послідовного виконання рухових дій. Розвиток координації рухових дій: Розвиток кінестетичного контролю при засвоєнні рухових навичок. Розвиток дрібної моторики рук. Формування позитивного психоемоційного стану. Виховання наполегливості, здатності до вольового зусилля, дисциплінованості</p>
	<p>Вправи з предметами: папером, намистинами, гудзиками, прищепками, ножицями, м'ячами-їжачками. «Чарівні візерунки». Створення аплікації з природніх матеріалів</p>	3	<p><i>Учень/учениця:</i> <i>Вибирає предмет</i> за наказом вчителя; <i>Вміє згинати</i> папір за інструкцією, визначати його структуру. <i>ріже</i> ножицями по лінії розмітки. <i>намагається</i> розмічати папір лінійкою самостійно чи з допомогою вчителя. <i>Виконує</i> масаж м'ячами-їжачками. <i>визначає</i> структуру візерунка</p>	<p>Розвиток координації рухових дій Розвиток зорового сприйняття та тактильно-вібраційної чутливості і пам'яті. Розвиток здатності до виконання вправ за інструкцією вчителя. Розвиток комунікативних навичок. Розвиток дрібної моторики рук.</p>

			(повторення, чергування елементів), форму та текстуру елементів. <i>Визначає</i> послідовність дій.	Розвиток мисленнєвих операцій на основі послідовного виконання рухових дій.
3	Тактильно-рухове сприймання	5		
	Дидактичні ігри « Що в мішечку?» (визначення крупів на дотик) «Відгадай цифру(букву)»	2	<i>Учень/учениця:</i> <i>Намагається</i> визначати крупини на дотик <i>Знає</i> назви крупів <i>Намагається</i> називати цифру(букву) написану пальцем на долоні <i>уміє</i> координувати дії рук і очей.	Розвиток уваги. Розвиток мисленнєвих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток зорового сприйняття та тактильно-вібраційної чутливості. Розвиток усвідомленого розуміння змісту зверненого мовлення.
	Сенсорні вправи для вдосконалення навичок письма. Техніки з Арт-терапії Графічні вправи на папері в клітинку. Записування букв(слів, речень).	3	<i>Учень/учениця:</i> <i>Креслить</i> лінії самостійно, за зразком чи за поясненням дорослого; <i>Виконує</i> графічні вправи на папері в клітинку; <i>Визначає</i> симетрію в малюнку самостійно чи з допомогою. <i>Записує</i> букви, слова, речення (самостійно чи з допомогою педагога).	Розвиток цілеспрямованої уваги. Розвиток кінестетичного контролю при засвоєнні рухових навичок. Розвиток пізнавальних інтересів. Розвиток мисленнєвих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток усвідомленого розуміння змісту зверненого

				мовлення. Виховання наполегливості, здатності до вольового зусилля, дисциплінованості
4	Сприймання форми, величини, кольору; конструювання предметів	20		
	Завдання з різними будівельними наборами. Форма предметів. Порівняння предметів, що відрізняються кількома параметрами, співставлення з малюнками. Конструювання без опори на зразок за словесною інструкцією. Складання інструкції за допомогою малюнків, глобальних табличок.	3	<i>Учень/учениця:</i> <i>Знає геометричні фігури</i> <i>співставляє</i> малюнок предмета з формою, величиною самостійно чи з допомогою вчителя; <i>Підбирає предмети</i> за формою, кольором, величиною за інструкцією вчителя; <i>Намагається</i> сконструювати виріб за словесною інструкцією; <i>Складає інструкцію</i> товаришеві за допомогою малюнків, глобальних табличок з допомогою вчителя. <i>використовує</i> засвоєний словник в межах знайомого мовленнєвого матеріалу за допомогою альтернативних комунікацій.	Розвиток пізнавальних інтересів. Розвиток довільної уваги. Розвиток обсягу та точності оперативної та довготривалої пам'яті. Розвиток вміння оперувати не тільки конкретними образами, а й окремими елементарними поняттями. Розвиток мисленнєвих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток вербальних і невербальних засобів спілкування. Формування позитивного психоемоційного стану. Розвиток комунікативних

				навичок.
	<p>Робота з геометричним конструктором.</p> <p>Складання розповіді.</p> <p>Робота з магнітним конструктором</p>	3	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <p><i>Уміє працювати</i> з геометричним та з магнітним конструктором</p> <p><i>Уміє порівнювати</i> предмети за різними параметрами.</p> <p><i>розміщувати</i> їх на площині за інструкцією.</p> <p><i>Уміє</i> з допомогою педагога створювати розповідь, використовуючи, отримані знання.</p> <p><i>Уміє</i> працювати в колективі.</p>	<p>Розвиток стійкості довільної уваги.</p> <p>Розвиток образної пам'яті.</p> <p>Розвиток зв'язного мовлення</p> <p>Розвиток мисленнєвих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо).</p> <p>Активізація розумової діяльності.</p> <p>Виховання здатності до співпраці в групі (в парі), навичок культури спілкування.</p>
	<p>Конструювання об'ємних предметів із складових частин.</p> <p>Робота за інструктивною картою, зразком.</p> <p>Дидактичні ігри «Визнач правильно»</p> <p>Створення листівок.</p>	3	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <p><i>групує</i> предмети за кількома параметрами.</p> <p><i>визначає</i> фігури з яких складається замок.</p> <p><i>визначає</i> фігури за інструкцією вчителя.</p> <p><i>уміє</i> за інструкцією самостійно чи з допомогою педагога підбирати до кожної фігури предмети, схожі за формою.</p>	<p>Розвиток пізнавальних інтересів.</p> <p>Розвиток довільної уваги.</p> <p>Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище.</p> <p>Розвиток мисленнєвих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток вміння співвідносити слово з реальним предметом.</p> <p>Розвиток здатності до виконання вправ за інструкцією вчителя.</p>

			<p>уміє виготовляти об'ємні листівки підбираючи геометричні форми.</p>	
	<p>Конструктивні трикутники. Побудова з трикутників різних тварин. Гра танграм</p>	2	<p><i>Учень/учениця:</i> За зразком і самостійно складає силуети тварин. <i>Намагається грати танграмом визначає зайвий предмет</i> або предмет, якого не вистачає. *Виконує завдання самостійно чи за допомогою дорослого.</p>	<p>Розвиток цілеспрямованої уваги. Розвиток обсягу та точності оперативної та довготривалої пам'яті Розвиток мисленнєвих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток кінестетичного контролю при засвоєнні рухових навичок. Збагачення та конкретизація запасу жестових знаків і піктограм. Виховання наполегливості, здатності до вольового зусилля, дисциплінованості.</p>
	<p>"Подорож в країну кольору". Відтінки кольорів. Дидактичні ігри «Уточни колір предмета» Змішування фарб, отримання нового кольору. Створення картин природи.</p>	4	<p><i>Учень/учениця:</i> <i>Розрізняє кольори та відтінки.</i> <i>Складає серіаційну доріжку</i> <i>Визначає близькі за відтінком кольори предметів</i> <i>Уміє змішувати фарби для отримання нового кольору чи відтінку.</i></p>	<p>Розвиток здатності до сприймання образу знайомого предмета, його аналізу та співставлення. Розвиток образної пам'яті. Розвиток стійкості довільної уваги.</p>

			<p><i>Виконує</i> завдання за інструкцією. <i>Самостійно</i> чи з допомогою створює картини природи в різні пори року. *Виконує завдання за зразком і за допомогою дорослого.</p>	<p>Розвиток мисленневих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток дрібної моторики Розвиток зорового сприймання Розвиток здатності до виконання вправ за інструкцією вчителя.</p>
	Порівняння за розміром, формою, кольором насіння рослин. Співставлення та групування .	3	<p><i>Учень/учениця:</i> <i>Перевіряє</i> правильність виконання завдання шляхом порівняння результату з натурою або зразком. <i>Співставляє,</i> групує за розміром, формою та кольором насіння. *Використовує засвоєний словник в межах зрозумілого мовленнєвого матеріалу, застосовуючи доступну форму (усне, жестове) мовлення, піктограми (за допомогою вчителя);</p>	<p>Розвиток здатності до сприймання образу знайомого предмета, його аналізу та співставлення. Розвиток образної пам'яті. Розвиток стійкості довільної уваги. Розвиток мисленневих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток дрібної моторики Розвиток зорового сприймання Розвиток здатності до виконання вправ за інструкцією вчителя</p>
	Конструювання об'ємних предметів із складових частин. Робота з геометричним конструктором.	2	<p><i>Учень/учениця:</i> <i>знає</i> об'ємні предмети, їх застосування та технологію виготовлення об'ємних предметів.</p>	<p>Розвиток координації рухових дій: Розвиток мисленневих операцій (аналіз, синтез, класифікація,</p>

			<p><i>Уміє</i> конструювати з об'ємних предметів за інструкцією виробу. <i>Називає</i> об'ємні предмети; <i>Співставляє</i>, групує за розміром, формою та кольором об'ємні предмети. <i>Виділяє</i> частину(елемент) із цілого.</p>	<p>порівняння тощо). Розвиток уміння орієнтуватись в просторі на основі зорової та кінестетичної чутливості. Розвиток вміння співвідносити слово з реальним предметом. Виховання наполегливості, здатності до вольового зусилля, дисциплінованості.</p>
5	Розвиток зорового сприймання і зорової пам'яті	5		
	Ігри на розвиток зорової пам'яті. Геометричні фігури «Інопланетяни», «Які фігури заховані під серветкою»	1	<p><i>Учень/учениця:</i> <i>називає</i> геометричні фігури <i>вміє</i> групувати предмети за спільними ознаками. <i>вміє</i> визначати форму, матеріал, параметри величини, колір кожної деталі. <i>Виділяє</i> частину(елемент) із цілого. *Виконує завдання самостійно або за допомогою дорослого.</p>	<p>Розвиток цілеспрямованої уваги. Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище. Розвиток мисленнєвих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток усвідомленого розуміння змісту зверненого мовлення. Розвиток вербальних і невербальних засобів спілкування.</p>

	<p>Ігри на розвиток зорової пам'яті з допомогою фігур Поппельрейтера «Що заховалося?»</p> <p>«Пара до пари», «Що в мішечку?»</p> <p>У мішечку містяться дві іграшки або дві букви (пластикові або вирізані з картону) тощо. Вчитель показує все те, що він поклав у мішечок, учень запам'ятовує протягом хвилини. Потім обмацує їх і ліпить із пластиліну з пам'яті</p>	2	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <p>Самостійно або *за допомогою вчителя <i>знаходить</i> заховані в малюнку предмети.</p> <p><i>Уміє</i> запам'ятовувати пари слів чи картинок,</p> <p>Самостійно <i>виліплює по пам'яті</i> букву.</p> <p><i>Вміє</i> працювати в парі, в групі.</p> <p><i>Розуміє</i> правила проведення дидактичних ігор і дотримується їх. за допомогою дорослого.</p>	<p>Розвиток уваги.</p> <p>Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище.</p> <p>Розвиток мисленневих операцій</p> <p>Корекція зовнішнього прояву емоцій.</p> <p>Розвиток вербальних і невербальних засобів спілкування.</p> <p>Виховання здатності до співпраці в групі (в парі), навичок культури спілкування.</p>
	<p>Ігри на розвиток зорової пам'яті.</p> <p>«Різнобарвна драбинка».</p> <p>«Нісенітниця»</p>	2	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <p><i>Уміє</i> запам'ятовувати кольори в певному порядку.</p> <p><i>Вибирає</i> помилки у малюнках</p> <p><i>Намагається</i> пояснити свій вибір.</p> <p><i>Розуміє</i> правила проведення дидактичних ігор і дотримується їх.</p>	<p>Розвиток уваги.</p> <p>Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище.</p> <p>Розвиток мисленневих операцій</p> <p>Корекція зовнішнього прояву емоцій.</p> <p>Розвиток вербальних і невербальних засобів спілкування.</p> <p>Виховання здатності до співпраці в групі (в парі), навичок культури спілкування.</p>
6	Сприймання особливих	6		

	властивостей предметів			
	Розрізнення текстури тканини Одяг. Взуття.	2	<p><i>Учень/учениця:</i> <i>розрізняє</i> текстуру тканини; <i>знаходить</i> пару тканині на дотик; <i>підбирає</i> однакові за текстурою тканини <i>уміє</i> зав'язувати стрічки, шнурки; <i>знає</i> назви одягу <i>співставляє</i> за розміром, кольором, текстурою одяг. <i>Уміє</i> підбирати одяг по погоді.</p>	<p>Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище Розвиток пізнавальних інтересів. Розвиток мисленнєвих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток тактильно чутливості. Розвиток вміння співвідносити слово з реальним предметом Розвиток вербальних і невербальних засобів спілкування.</p>
	Визначення матеріалу. Дидактичні ігри «З чого виготовлений предмет»	2	<p><i>Учень/учениця:</i> <i>Знає назви</i> матеріалів з яких виготовлений предмет; <i>співставляє</i> предмети з різних матеріалів; <i>визначає</i> матеріал з чого виготовлений предмет на дотик</p>	<p>Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище Розвиток пізнавальних інтересів. Розвиток мисленнєвих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток тактильних відчуттів. Розвиток вміння співвідносити слово з реальним предметом Розвиток вербальних і невербальних засобів спілкування.</p>

<p>Удосконалення відчуттів запаху. Дидактична гра «Баночки із запахами».</p>	<p>1</p>	<p><i>Учень/учениця:</i> <i>Вміє</i> вибирати предмет за запахом за допомогою або за словесною інструкцією. <i>Називає</i> предмет за запахом, за смаком;, <i>Вміє</i> визначати смак продуктів; <i>Намагається</i> вибирати предмет за смаком за допомогою або за словесною інструкцією. <i>Намагається розрізнати</i> варені і сирі продукти <i>Описує</i> запропонований предмет, за інструкційною таблицею. *За допомогою дорослого визначає предмети за запахом, показує відчуття мімікою, жестами.</p>	<p>Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище Розвиток пізнавальних інтересів Розвиток мисленнєвих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток зорового сприйняття та нюхових рецепторів. Розвиток вміння співвідносити слово з реальним предметом Розвиток вербальних і невербальних засобів спілкування.</p>
<p>Температурні відчуття. Матеріал «теплові таблички», малюнки, побутові предмети. Температура. Градусники для вимірювання температури тіла, води, повітря.</p>	<p>1</p>	<p><i>Учень/учениця:</i> <i>Уміє</i> візуально і “на дотик” визначати, який предмет (холодний, гарячий, теплий). <i>Використовує</i> засвоєний словник в межах знайомого мовленнєвого матеріалу. <i>Уміє</i> градусником вимірювати</p>	<p>Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище Розвиток пізнавальних інтересів Розвиток мисленнєвих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). розвиток тактильних відчуттів. Розвиток вміння співвідносити</p>

			температуру тіла, води, повітря.	слово з реальним предметом Розвиток вербальних і невербальних засобів спілкування.
7	Розвиток слухового сприймання і слухової пам'яті	5		
	<p>Занурюємося в світ звуків. Розрізнення та розпізнавання музичного твору, пісні. Пластичне інтонування і виконання ритмічно-танцювальних рухів.</p>	2	<p><i>Учень/учениця:</i> <i>Уміє відтворити</i> простий ритмічний супровід плесканням, вистукуванням, тупотінням тощо. <i>Намагається виконувати</i> ритмічно-танцювальні імітаційні рухи в залежності від темпу музики. <i>Розпізнає</i> музичний твір, пісню.</p>	<p>Розвиток узгодженості рухових дій. Розвиток рухових навичок Розвиток пізнавальних інтересів. Розвиток мисленнєвих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток слухового сприймання. Розвиток вміння співвідносити слово з реальним предметом Розвиток вербальних і невербальних засобів спілкування.</p>
	<p>Розвиток слухового сприймання. Диференціація звуків мови. Визначення речення у тексті. Записування під диктовку.</p>	2	<p><i>Учень/учениця:</i> <i>Визначає</i> речення у тексті. <i>Вміє</i> працювати з інструктивними картками. <i>Диференціація</i> звуків мови. <i>Намагається</i> називати першу і</p>	<p>Розвиток елементарних уявлень про мовні звуки Розвиток пізнавальних інтересів. Розвиток мисленнєвих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо).</p>

			останню букви в слові, знаходити слова , що починаються з однієї букви <i>Намагається</i> записувати під диктовку слова	Розвиток слухового сприймання. Розвиток вміння записувати під диктовку слова.
	Робота з комп'ютером . Розпізнавання звуків природи, тварин, птахів. Виконання імітаційних рухів, що характеризують звук.	1	<i>Учень/учениця:</i> <i>Розпізнає</i> голоси тварин, птахів, звуки природи <i>Визначає</i> звуки природи <i>підбирає</i> ілюстрацію за почутим(тварина, птах, природні явища)	Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище Розвиток пізнавальних інтересів. Розвиток мисленневих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток слухового сприймання. Розвиток вміння співвідносити слово з реальним предметом
8	Сприймання простору	7		
	Виконання різних вправ на переміщення в просторі орієнтування на вулиці. Правила поведінки в громадських місцях. Правила безпеки. Рольова гра «На вулиці»	3	<i>Учень/учениця:</i> <i>Орієнтується</i> на вулиці самостійно чи з допомогою дорослого. <i>Знає</i> правила безпечної та культурної поведінки на вулиці. <i>Виконує</i> завдання на переміщення на вулиці за інструкцією і за допомогою вчителя. <i>Уміє</i> грати в сюжетно-рольові ігри, дотримуючись правил.	Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище та власне тіло. Розвиток пізнавальних інтересів. Розвиток мисленневих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток уміння орієнтуватись в просторі на основі зорової та кінестетичної чутливості. Розвиток вербальних і

				невербальних засобів спілкування.
	<p>Виконання завдань. Визначення відстані «на око» та з допомогою кроків. Знаходження предметів за інструкціями. Визначення місця положення предмета за інструкцією(із вживанням прийменників).</p>	4	<p><i>Учень/учениця:</i> <i>намагається</i> визначати відстань «на око», та з допомогою кроків; <i>Знаходить</i> предмети за інструкціями. <i>Визначає</i> місце положення предмета, дітей відносно себе <i>Визначає</i> місця положення предмета за інструкцією. Відповідає на запитання словесно чи з допомогою альтернативних комунікацій</p>	<p>Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище та власне тіло. Розвиток пізнавальних інтересів. Розвиток уміння орієнтуватись в просторі на основі зорової та кінестетичної чутливості. Розвиток просторово-часової орієнтації, точності відтворення просторових, часових параметрів рухів.</p>
9	Сприймання часу	7		
	<p>Опис змін у природі, житті рослин, комах, тварин, господарча діяльність людини. Рух Землі навколо Сонця. Залежність змін у живій та неживій природі від діяльності Сонця.</p>	2	<p><i>Учень/учениця:</i> <i>Визначає</i> пори року місяці. <i>Вміє</i> планувати господарську діяльність в залежності від сезону <i>намагається</i> розповісти про господарчу діяльність людей в різні пори року. <i>*Описує</i> сезонні зміни у природі, житті рослин, комах, тварин. <i>* Пояснює</i> залежність змін у живій та неживій природі від діяльності</p>	<p>Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище Розвиток пізнавальних інтересів. Розвиток мисленнєвих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток зв'язного мовлення.Збагачення та конкретизація запасу жестових знаків і піктограм.</p>

			Сонця.	
	Поняття часу: Календар, тиждень, квартал, декада, доба.	2	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <p><i>Вміє</i> називати періоди часу та визначати їх за календарем.</p> <p><i>Визначає</i> за календарем святкові дні з допомогою педагога.</p> <p><i>Визначає</i>, які події відбуваються в природі в різні частини доби.</p>	<p>Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище</p> <p>Розвиток пізнавальних інтересів.</p> <p>Розвиток мисленнєвих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток вміння співвідносити слово з реальним предметом</p> <p>Збагачення та конкретизація запасу жестових знаків і піктограм.</p>
	Робота з годинником. Визначення часу.	3	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <p><i>Знає</i> міри часу;</p> <p><i>Намагається</i> визначати час за годинником.</p> <p><i>Розрізняє</i> поняття: доба–година–хвилина – секунда.</p> <p>*Визначає час за годинником з точністю до 1 години з допомогою.</p> <p>*Співвідносить міри часу за зразком.</p>	<p>Розвиток елементарних уявлень про навколишнє середовище</p> <p>Розвиток пізнавальних інтересів.</p> <p>Розвиток мисленнєвих операцій (аналіз, синтез, класифікація, порівняння тощо). Розвиток вміння співвідносити слово з реальним предметом</p>

На кінець року

Учень/учениця:

може: називати основні дії, *виконує* ходьбу прискорену; фігурне марширування за орієнтирами; з подоланням вертикальних і горизонтальних перешкод; *дотримується* послідовності виконання вправ; виконувати танцювальні рухи в парах, елементи вальсу; *порівнювати* предмети за кількома параметрами; *розміщувати* їх на площині за інструкцією; підбирати до кожної фігури предмети, схожі за формою; *визначає* «зайвий» предмет або предмет, якого не вистачає; *розрізняти* кольори та відтінки; *співставляти*, групує за розміром, формою та кольором насіння; конструювати з об'ємних предметів за інструкцією вироби; групувати предмети за спільними ознаками; запам'ятовувати пари слів чи картинок, кольори в певному порядку; підбирати одяг по погоді; градусником вимірювати температуру тіла, води, повітря; *розпізнати* музичний твір, пісню; *виконувати* завдання на переміщення на вулиці за інструкцією; грати в сюжетно-рольові ігри, дотримуючись правил; *визначати* за календарем святкові дні з допомогою педагога; *розуміє* правила проведення дидактичних ігор і дотримується їх.

намагається: виконувати фігурне марширування та перешиковування; називати цифру(букву) написану пальцем на долоні; сконструювати виріб за словесною інструкцією; *записувати* букви, слова, речення; *складати інструкцію* товаришеві за допомогою малюнків, глобальних табличок; створювати розповідь, використовуючи, отримані знання; *виділяти* частину(елемент) із цілого; *підбирати* однакові за текстурою тканини; *визначати* матеріал з чого виготовлений предмет на дотик; *описути* запропонований продукт, за інструкційною таблицею; *визначати* речення у тексті; називати першу і останню букви в слові, знаходити слова, що починаються з однієї букви; записувати під диктовку слова; визначати відстань «на око», та з допомогою кроків; планувати господарську діяльність в залежності від сезону; визначати час за годинником з точністю до 1 години з допомогою.

Список використаних джерел

1. Акатов Л. І. Соціальна реабілітація дітей з обмеженими можливостями здоров'я. Психологічні основи : навчальний посібник для студентів / Л. І. Акатов. – М. : Владос, 2003. – 368 с.
2. Бондаренко Н. Читання як проблема методики навчання української мови / Неллі Бондаренко // Дивослово. – 2004. – №12 – С. 19–25.
3. Давидова О. Вплив психофізичних відхилень на стан мовленнєвого розвитку дитини / О. Давидова // Дефектологія. – 2007. – №11. – С. 49–51.
4. Коберник Г. М. Основи дефектології : навчальний посібник / Г. М. Коберник, В. М. Синьов; за ред. Г. М. Коберник. – К. : Вища школа, 1994. – 143 с.
5. Конвенція спеціальної освіти осіб з психічними та фізичними вадами в Україні // Дефектологія. – 1995. – №4 – 4 с.
6. Марчук Т. Уроки читання у 1 класі шкіл інтенсивної педагогічної корекції за новою програмою / Марчук Т. // Дефектологія. – 2006. – №3. – С. 9–13.
7. Савченко О. Я. Методика навчання читанню / О. Я. Савченко. – К. : Освіта, 1998. – 302 с.
8. Соботович С. Засвоєння розумово відсталими дітьми граматичних категорій та абстрактного лексико-граматичного значення слова / Програма з корекційно-розвиткової роботи «Лікувальна фізична культура» для 5-9 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з інтелектуальними порушеннями Автор: І.В. Бобренко, Київ 2016. Програма з корекційно-розвиткової роботи «Розвиток психомоторики та сенсорних процесів» для 1-4 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з інтелектуальними порушеннями Автор: Жук Т.Я., Київ 2018.